

گروه آمادگی دفاعی استان اصفهان سال تحصیلی ۹۴-۹۵ جزوه آزمون آنلاین از پاورپوینت ها «متوسطه اول و دوم» ذاکری

ارائه: محمد حیدری کارشناس ارشد پدافند غیرعامل (گرایش طراحی)

رهبر معظم انقلاب: اگر محافظت نظامی (پدافند غیرعامل) نباشد تمامی دستاوردهای فرهنگی، اقتصادی، علمی و سیاسی در یک نصف روز هدر می رود.

به هر محیط فیزیکی که از افراد، تجهیزات و تأسیسات در برابر اثرات زیانبار یک تهدید خاص حفاظت نماید پناهگاه اتلاق می گردد.

موارد تهدید

- جنگهای مرسوم
- جنگهای اتمی
- تروریسم
- حوادث ناشی از تأسیسات هسته ای
- حوادث ناشی از کارخانجات صنعتی
- زمین لرزه
- آتش سوزی

مخاطرات:

- موج انفجار
- ترکشها
- حرارت

- گازهای شیمیایی
- عوامل بیولوژیک
- ذرات رادیواکتیو
- امواج رادیواکتیو و نوترون
- امواج EMP
- طبقه بندی پناهگاهها: پناهگاههای سطحی پناهگاههای زیر سطحی
- طبقه بندی پناهگاه بر اساس نوع سازه پناهگاههای سازه‌ای ثابت پناهگاههای پیش ساخته
- پناهگاههای جامع: پناهگاههای جامع، پناهگاههایی هستند که قابلیت ایجاد حفاظت در برابر تمام مخاطرات جنگی را دارا هستند. چنین پناهگاههایی لزوماً باید یک پناهگاه زیر سطحی باشد.

بخشهای اصلی پناهگاه:

- ورودی
- محفظه کنترل انفجار
- مجموعه رفع آلودگی
- جان پناه
- اتاق تجهیزات مکانیکی
- کانالهای ورود و خروج هوا
- خروجی اضطراری

ورودی

ورودی بخشی از پناهگاه است که امکان دسترسی به پناهگاه از طریق آن میسر می‌گردد. ورود و خروج افراد و تجهیزات در شرایط عادی منحصراً از طریق ورودی صورت می‌گیرد.

مجموعه رفع آلودگی

مجموعه رفع آلودگی بخشی از پناهگاه است که به هنگام حضور عوامل و آلودگیهای NBC ، مجموعه ورودی را به منطقه امن پناهگاه (جان پناه) ارتباط می‌دهد.

- ۱- منطقه با آلودگی بالا
- ۲- ایستگاه اول رفع آلودگی
- ۳- حمام رفع آلودگی
- ۴- اتاق انتظار
- ۵- محفظه هواپند (ایرلاک)

جان پناه

جان پناه قسمتی از پناهگاه است که جهت استقرار نیروی انسانی در نظر گرفته شده است. این بخش باید عاری از هر گونه آلودگی مربوط به عوامل جنگی باشد.

بخشهای اصلی جان پناه

- اتاقهای استراحت
- اتاقهای اداری
- مرکز کنترل و بازرسی
- آشپزخانه
- ایستگاه کمکهای اولیه
- مرکز مخابرات
- سرویسهای بهداشتی
- انبار ذخیره غذا و تجهیزات

اتاق تجهیزات مکانیکی

اتاق تجهیزات مکانیکی بخشی از پناهگاه است که تجهیزات مکانیکی و دستگاههای پشتیبان سیستمهای اصلی پناهگاه در آن قرار می گیرند.

- ۱- اتاق تجهیزات مکانیکی کثیف
- ۲- اتاق تجهیزات مکانیکی تمیز

اتاق تجهیزات مکانیکی تمیز

- مخازن آب
- پمپ های دستی و برقی آب

• هواسازهای دستی و برقی

• پمپهای دستی

• تابلوهای برق و کنترل

• اتاق تجهیزات مکانیکی کثیف

• فیلترهای هوا

• اجزای سیستمهای سرمایش

• اجزای سیستم گرمایش

• مخازن فاضلاب

• مخازن سوخت

• دیزل ژنراتور

• کانالهای ورود و خروج هوا

یکی از ملزومات اساسی پناهگاهها مجزا بودن مسیرهای ورود و خروج هوا می باشد و در هیچ شرایطی نمی توان از مسیر ورود و خروج مشترک استفاده نمود.

خروجی اضطراری

همانگونه که اشاره شد خروج و ورود افراد به پناهگاه در شرایط عادی منحصراً باید از طریق ورودی پناهگاه صورت گیرد. اما در صورتی که به علت آسیب دیدگی بخشهای ورودی و یا به دلایل تاکتیکی خروج از بخش ورودی میسر نباشد افراد باید از طریق خروجی های اضطراری پناهگاه را ترک گویند.

سیستم های اصلی پناهگاه:

سیستم ایجاد حفاظت فیزیکی

سیستم هوارسانی و فیلتراسیون

سیستم کنترل فشار داخلی

سیستم آشکارسازی

سیستم آب و فاضلاب

سیستم رفع آلودگی

سیستم برق و کنترل

سیستم مدیریت

اجزاء سیستم ایجاد حفاظت فیزیکی

- سازه پناهگاه

- درب ضد انفجار

- دریچه ضد انفجار

- شیر ضد انفجار

اجزاء سیستم کنترل فشار داخلی

- ایرلاک

- درب هوا بند

- سوپاپ فشار

- سوپاپ ضد انفجار

اجزاء سیستم هوارسانی و فیلتراسیون

- فن (ونتیلاتور)

- پیش فیلتر

- فیلتر NBC

- کانالهای عبور هوا

- شیر هوا بند (شیر ضد گاز)

- صداگیر

- تنظیم کننده دبی

- شیلنگ خرطومی با کوپلینگ

- Nuclear هسته‌ای

Biological میکروبی

Chemical شیمیایی

NBC ش م ه

فیلترهای جذب ذرات

الیاف درهم تنیده

• غشاهای هپا HEPA

High (Efficiency particle Air)

• غشاهای اولپا ULPA

(Efficiency particle Air Ultra)

فیلتر جذب گازها ذغال فعال Activated Carbon Black

مکانیزمهای جذب در فیلتر جذب شیمیایی جذب فیزیکی

مکانیزم جذب ذرات

مکانیزم جذب گازها....

اقتصاد مقاومتی (راهبرد مقابله با جنگ اقتصادی)

جنگ تمام عیار اقتصادی

تحریمها از قبل بود، منتها این تحریمها از حدود زمستان سال ۹۰ تا امروز، تبدیل شده به جنگ اقتصادی، دیگر اسم آن تحریم هدفمند نیست، یک جنگ تمام عیار اقتصادی است که متوجه ملت ما است.

بیانات مقام معظم رهبری در جلسه تبیین سیاستهای اقتصاد مقاومتی - ۲۰/۱۲/۱۳۹۲

□ دکتربین چیست؟ واژه دکتربین (Doctrine) معادل فارسی ندارد؛ اما در زبان عربی به دو مفهوم قاعده و یا یقین تعبیر می شود.

□ اگر دکتربین تحت عنوان قاعده تعریف شود آن را به مثابه روش در نظر می گیرند و خاستگاه آن را باید در تبیین قوانین حاکم بر رفتار، بدون قدرت قانونی جست و جو نمود.

□ از سوی دیگر اگر دکتربن، یقین تعریف شود آن را به مثابه یک محتوی می‌دانند که هدف آن تبیین چبستی، چربایی و چگونگی یک پدیده است.

دکترین اقتصاد مقاومتی

□ اقتصاد مقاومتی چیست؟

□ چرا بوجود آمده است؟

□ چگونه به اجرا در می‌آید؟

□ استراتژی ما برای اقتصاد مقاومتی چیست؟

□ تاکتیک ما برای اقتصاد مقاومتی چیست؟

□ تکنیک ما برای اقتصاد مقاومتی چیست؟

سه جنگ غرب علیه ایران جنگ نرم یا فرهنگی جنگ سخت یا نظامی جنگ اقتصادی
ضرورت داشتن یک اقتصاد قوی

□ ما تا به کار ایرانی و سرمایه‌ی ایرانی احترام نگذاریم، تولید ملی شکل نمی‌گیرد؛ و اگر تولید ملی شکل نگرفت، استقلال اقتصادی این کشور تحقق پیدا نمی‌کند؛ و اگر استقلال اقتصادی یک جامعه‌ای تحقق پیدا نکرد - یعنی در مسئله‌ی اقتصاد نتوانست خودش تصمیم بگیرد و روی پای خود بایستد - استقلال سیاسی این کشور تحقق پیدا نمی‌کند؛ و اگر استقلال سیاسی یک جامعه‌ای تحقق پیدا نکرد، بقیه‌ی حرفها، جز حرف، چیز دیگری نیست.

□ تا یک کشور اقتصاد خود را قوی نکند، پایدار نکند، متکی به خود نکند، مستقل نکند، نمیتواند از لحاظ سیاسی و فرهنگی و غیره تأثیرگذار باشد. کشور ما به اقتصاد قوی و پایدار احتیاج دارد.

ایفای نقش همگانی در اقتصاد مقاومتی

□ ما باید هر کدام نقش خودمان را بشناسیم و آن را ایفاء کنیم. یکی از بخشهای ما، اقتصاد است و خاصیت اقتصاد در یک چنین شرائطی، اقتصاد مقاومتی است؛ یعنی اقتصادی که همراه باشد با مقاومت در مقابل کارشکنی دشمن، خباثت دشمن؛ دشمنانی که ما داریم.

نگاه منظومه‌ای به نامگذاری سال‌ها در حوزه اقتصاد

□ من سال ۸۶ در صحن مطهر علی‌بن‌موسی‌الرضا علیه‌الصلاه و السلام در سخنرانی اول سال گفتم که اینها {دشمنان} دارند مسئله‌ی اقتصاد را پیگیری میکنند؛ بعد هم آدم میتواند فرض کند که این شعارهای سال حلقه‌هایی بود برای ایجاد یک منظومه‌ی کامل در زمینه‌ی مسائل اقتصاد؛ یعنی اصلاح‌الگوی مصرف،

مسئله‌ی جلوگیری از اسراف، مسئله‌ی همت مضاعف و کار مضاعف، مسئله‌ی جهاد اقتصادی، و امثال تولید ملی و حمایت از کار و سرمایه‌ی ایرانی. ما اینها را به عنوان شعارهای زودگذر مطرح نکردیم؛ اینها چیزهایی است که میتواند حرکت عمومی کشور را در زمینه‌ی اقتصاد ساماندهی کند؛ میتواند ما را پیش ببرد. ما باید دنبال این راه باشیم.

تبیین ایده اقتصاد مقاومتی و وظیفه پژوهشگران

□ آنچه که به نظر ما رسیده، اقتصاد مقاومتی بوده. البته اقتصاد مقاومتی فقط جنبه‌ی نفی نیست؛ اینجور نیست که اقتصاد مقاومتی معنایش حصار کشیدن دور خود و فقط انجام یک کارهای تدافعی باشد؛ نه، اقتصاد مقاومتی یعنی آن اقتصادی که به یک ملت امکان میدهد و اجازه میدهد که حتی در شرایط فشار هم رشد و شکوفائی خودشان را داشته باشند. این یک فکر است، یک مطالبه‌ی عمومی است. شما دانشجو هستید، استاد هستید، اقتصاددان هستید؛ بسیار خوب، با زبان دانشگاهی، همین ایده‌ی اقتصاد مقاومتی را تبیین کنید؛ حدودش را مشخص کنید؛ یعنی آن اقتصادی که در شرایط فشار، در شرایط تحریم، در شرایط دشمنی‌ها و خصومت‌های شدید میتواند تضمین کننده‌ی رشد و شکوفائی یک کشور باشد.

نمونه‌ای از کارهای پژوهشی در حوزه اقتصاد مقاومتی

□ یکی از دوستان اطلاع دادند که یک ستاد دانشجویی برای تحقیق در اقتصاد مقاومتی تشکیل شده. کار بسیار جالبی است. اینجور کارهای عمیق، همان چیزی است که کشور به آن احتیاج دارد. شما باید فکر کنید، مطالعه کنید، تحقیق کنید. این تحقیقها اگر به درد آن دستگاه مسئول هم نخورد یا به کار او نیاید یا نپسندد، قطعاً به کار شما می‌آید و به درد شما می‌خورد. این، کار بسیار جالبی است.

□ همچنین یکی دیگر از دوستان اطلاع دادند که در دانشگاه شریف مرکز مطالعاتی‌ای تشکیل شده و در این زمینه‌ها کار میکنند. اینها بسیار کارهای مهمی است. این انگیزه‌ی جوان دانشجو و فکور، خیلی برای آینده‌ی کشور مهم است.

اقتصاد مقاومتی یک شعار نیست

□ هم دانشگاه‌ها، هم دستگاه‌های دولتی، هم آحاد مردمی که خوشبختانه توانائی و استعداد این کار را دارند، چه از لحاظ علمی، چه از لحاظ توانائی‌های مالی، باید تلاش کنند مسئولیت زمان خود و مقطع تاریخی حساس خود را بشناسند و به آن عمل کنند. این که ما عرض کردیم «اقتصاد مقاومتی»، این یک شعار نیست؛ این یک واقعیت است. کشور دارد پیشرفت میکند. ما افقهای بسیار بلند و نویدبخشی را در مقابل خودمان مشاهده میکنیم. خب، بدیهی است که حرکت به سمت این افقها، معارضها و معارضه‌هایی هم دارد.

□ بعضی از این معارضه‌ها انگیزه‌های اقتصادی دارد، بعضی انگیزه‌های سیاسی دارد؛ بعضی منطقه‌ای است، بعضی بین‌المللی است. این معارضه‌ها در مواردی هم منتهی می‌شود به همین فشارهای گوناگونی که مشاهده می‌کنید؛ فشارهای سیاسی، تحریم، غیر تحریم، فشارهای تبلیغاتی - اینها هست - لیکن در لابه‌لای این مشکلات، در وسط این خارها، گامهای استوار و همتها و تصمیمهایی هم وجود دارد که بناست از وسط این خارها عبور کند و خودش را به آن نقطه‌ی مورد نظر برساند؛ وضع کشور الان اینجوری است.

ضرورت مقاومت در عرصه اقتصاد

□ اگر کشور در مقابل فشارهای دشمن - از جمله در مقابل همین تحریمها و از این چیزها - مقاومت مدبرانه نکند، نه فقط این حربه کُند خواهد شد، بلکه در آینده هم امکان تکرار چنین چیزهایی دیگر وجود نخواهد داشت؛ چون این یک گذرگاه است، این یک برهه است؛ کشور از این برهه عبور خواهد کرد. این چیزهایی که الان آنها تهدید میکنند، تحریم میکنند، جز آمریکا و جز رژیم صهیونیستی، هیچ کس ذی‌نفع از این تحریمها نیست. دیگران را با زور و با فشار و با رودربایستی و با این چیزها وارد میدان کردند. خب، پیداست که زور و فشار و رودربایستی نمیتواند خیلی ادامه پیدا کند - یک مدتی است - شاهدش هم این است که مجبور شدند بیست تا کشور را از همین تحریمهای نفتی و امثال اینها استثناء کنند! دیگرانی هم که استثناء نشدند، خودشان مایل نیستند، و بیش از آنچه که ما بخواهیم یا همان اندازه که ما می‌خواهیم، آنها دنبال راه‌حل می‌گردند. بنابراین بایستی مقاومت کرد.

هدف فشار اقتصادی دشمن

□ چند سال پیش «اقتصاد مقاومتی» را مطرح کردیم. همه‌ی کسانی که ناظر مسائل گوناگون بودند، میتوانستند حدس بزنند که هدف دشمن، فشار اقتصادی بر کشور است. معلوم بود و طراحی‌ها نشان میداد که اینها میخواهند بر روی اقتصاد کشور متمرکز شوند. اقتصاد کشور ما برای آنها نقطه‌ی مهمی است. هدف دشمن این بود که بر روی اقتصاد متمرکز شود، به رشد ملی لطمه بزند، به اشتغال لطمه بزند، طبعاً رفاه ملی دچار اختلال و خطر شود، مردم دچار مشکل شوند، دلزده بشوند، از نظام اسلامی جدا شوند؛ هدف فشار اقتصادی دشمن این است، و این محسوس بود؛ این را انسان میتواند مشاهده کند.

بازده داشتن طرح‌های اقتصاد مقاومتی

□ به نظر ما طرحهای «اقتصاد مقاومتی» جواب میدهد. همین مسئله‌ی سهمیه‌بندی بنزین که اشاره کردند، جواب داد. اگر چنانچه بنزین سهمیه‌بندی نمیشد، امروز مصرف بنزین ما از صد میلیون لیتر در روز بالاتر میرفت. توانستند این را کنترل کنند؛ که خب، امروز در یک حد خیلی خوبی هست. حتی باید جوری باشد که هیچ به بیرون نیازی نباشد، که الحمدلله نیست. تحریم بنزین را در برنامه داشتند؛ اقتصاد مقاومتی تحریم بنزین را خنثی کرد. و بقیه‌ی چیزهایی که مورد نیاز کشور است.

□ هدفمند کردن یارانه‌ها هم در جهت شکل دادن به اقتصاد ملی است؛ که اینها میتواند هم رونق ایجاد کند - در تولید، در اشتغال - و هم موجب رفاه شود؛ اینها مایه‌ی رشد تولید کشور، رشد اقتصادی کشور، مایه‌ی اقتدار یک کشور است. با رشد تولید، یک کشور در دنیا اقتدار حقیقی و آبروی بین‌المللی پیدا میکند. این کار بایستی به انجام برسد.

ارکان اقتصاد مقاومتی از نگاه رهبری

مردمی کردن اقتصاد حمایت از تولید ملی مدیریت منابع ارزی مدیریت مصرف اقتصاد دانش بنیان

کاهش وابستگی به نفت حرکت بر اساس برنامه و پرهیز از سیاست‌های خلق الساعه اقتصاد کارآفرینی

۱- مردمی کردن اقتصاد و توانمند کردن بخش خصوصی

یکی از بخش‌های همین تکیه‌ی به مردم است؛ همین سیاست‌های اصل ۴۴ با تأکید و اهتمام و دقت و وسواس هرچه بیشتر باید دنبال شود؛ این جزو کارهای اساسی شماس است. در بعضی از موارد، من از خود مسئولین کشور می‌شنوم که بخش خصوصی به خاطر کم‌توانی‌اش جلو نمی‌آید. خب، باید فکری بکنید برای اینکه به بخش خصوصی توانبخشی بشود؛ حالا از طریق بانک‌هاست، از طریق قوانین لازم و مقررات لازم است؛ از هر طریقی که لازم است، کاری کنید که بخش خصوصی، بخش مردمی، فعال شود.

بالاخره اقتصاد مقاومتی معنایش این است که ما یک اقتصادی داشته باشیم که هم روند رو به رشد اقتصادی در کشور محفوظ بماند، هم آسیب‌پذیری‌اش کاهش پیدا کند..... یکی از شرائطش، استفاده از همه‌ی ظرفیتهای دولتی و مردمی است؛ هم از فکرها و اندیشه‌ها و راهکارهایی که صاحب نظران می‌دهند، استفاده کنید، هم از سرمایه‌ها استفاده شود.

مبارزه با مفسد اقتصادی زمینه ساز جذب بخش مردمی

▪ واقعاً نمی‌شود ما کار اقتصادی درست و قوی بکنیم، اما با مفسد اقتصادی مبارزه نکنیم؛ این واقعاً نشدنی است. همان چند سال پیش هم که من راجع به این قضیه بحث کردم و مطالبی را به مسئولین کشور گفتم به همین نکته توجه داشتم، که تصور نشود ما میتوانیم سرمایه‌گذاری مردمی و کار سالم مردمی داشته باشیم، بدون مبارزه‌ی با مفسد اقتصادی؛ و تصور نشود که مبارزه‌ی با مفسد اقتصادی موجب میشود که ما مشارکت مردم و سرمایه‌گذاری مردم را کم داشته باشیم؛ نه، چون اکثر کسانی که میخواهند وارد میدان اقتصادی بشوند، اهل کار سالمند، مردمان سالمی هستند؛ حالا یکی دو نفر هم آدمهای ناسالم پیدا میشوند.

▪ باید با چشم‌های تیزبین، ریزبین و دوربین مراقبت کنید که کسانی نیایند به عنوان ایجاد اشتغال و ایجاد کار و کارآفرینی تسهیلات بانکی بگیرند، اما کارآفرینی واقعی انجام نگیرد. این را باید مراقبت کنید؛ هم

شما مراقبت کنید، هم قوه قضائیه مراقبت کند. به نظر من همکاری قوه مجریه و قوه قضائیه در اینجا یک کار بسیار لازمی است.

۲- حمایت از تولید ملی

یک رکن دیگر اقتصاد مقاومتی، حمایت از تولید ملی است؛ صنعت و کشاورزی. خب، آمارهائی که آقایان میدهند، آمارهائی خوبی است؛ لیکن از آن طرف هم از داخل دولت، خود مسئولین به ما می گویند که بعضی کارخانه‌ها دچار مشکلند، اختلال دارند، در بعضی جاها تعطیلی صنایع وجود دارد - گزارشهای گوناگونی به ما میرسد، خود شما هم گزارش میدید؛ یعنی من گزارشهای دیگر هم دارم، اما اتکاء من به گزارشهای دیگران نیست؛ گزارشهای خود شما هم هست که به دست ما میرسد - خب، باید این را علاج کرد. اینها طبعاً ایجاد اشکال میکند.

اگر چنانچه همین بخش دوم قضیه - یعنی آن نیمه‌ی خالی لیوان - نمیبود، شما امروز از لحاظ رونق اقتصادی، وضع بهتری را در کشور ارائه میکردید و کمکهای بیشتری به مردم میشد. بالاخره حمایت از تولید ملی، آن بخش درونزای اقتصاد ماست و به این بایستی تکیه کرد.

تمرکز بر واحدهای کوچک تولیدی

واحدهای کوچک و متوسط را فعال کنید. البته خوشبختانه واحدهای بزرگ ما فعالند، خوبند و سوددهی‌شان هم خوب است، کارشان هم خوب است، اشتغالشان هم خوب است؛ عمده‌ی واحدهای بزرگ ما وضعیتشان اینجور است - لذا همان طور که گفتید، محصول سیمانمان، محصول فولادمان، محصولات عمده‌ی اینجوری‌مان خوب است - لیکن باید به فکر واحدهای متوسط و کوچک باشید؛ اینها خیلی مهم است، اینها در زندگی مردم تأثیرات مستقیم دارد.

۳- مدیریت منابع ارزی

مسئله‌ی منابع ارزی هم مسئله‌ی مهمی است؛ که خب، حالا آقایان توجه دارید. روی این مسئله دقت کنید، خیلی باید کار کنید. واقعاً باید منابع ارزی را درست مدیریت کرد. حالا اشاره شد به ارز پایه؛ در این زمینه هم حرفهای گوناگونی از دولت صادر شد. یعنی در روزنامه‌ها از قول یک مسئول، یک جور گفته شد؛ فردا یا دو روز بعد، یک جور دیگر گفته شد. نگذارید این اتفاق بیفتد. واقعاً یک تصمیم قاطع گرفته شود، روی آن تصمیم پافشاری شود و مسئله را دنبال کنید. به هر حال منابع ارزی باید مدیریت دقیق بشود.

۴- مدیریت مصرف

یک مسئله هم در اقتصاد مقاومتی، مدیریت مصرف است. مصرف هم باید مدیریت شود. این قضیه‌ی اسراف و زیاده‌روی، قضیه‌ی مهمی در کشور است. خب، حالا چگونه باید جلوی اسراف را گرفت؟ فرهنگ‌سازی هم لازم است، اقدام عملی هم لازم است. فرهنگ‌سازی‌اش بیشتر به عهده‌ی رسانه‌هاست. واقعاً در این زمینه، هم صدا و

سیما در درجه‌ی اول و بیش از همه مسئولیت دارد، هم دستگاه‌های دیگر مسئولیت دارند. باید فرهنگ‌سازی کنید. ما یک ملت مسلمان علاقه‌مند به مفاهیم اسلامی هستیم، اینقدر در اسلام اسراف منع شده، و ما متأسفانه در زندگی‌مان اهل اسرافیم! بخش عملیاتی‌اش هم به نظر من از خود دولت باید آغاز شود. در گزارشهای شماها من خواندم، حالا هم بعضی از دوستان اظهار کردند که دولت درصدد صرفه‌جوئی است و میخواهد صرفه‌جوئی کند؛ بسیار خوب، این لازم است؛ این را جدی بگیرید. دولت خودش یک مصرف‌کننده‌ی بسیار بزرگی است. شما از بنزین بگیرید تا وسائل گوناگون، یک مصرف‌کننده‌ی بزرگ، دولت است. حقیقتاً در کار مصرف، صرفه‌جوئی کنید. صرفه‌جوئی، چیز بسیار لازم و مهمی است.

راهبرد مصرف تولیدات داخلی سرلوحه کلیه دستگاه‌ها

یک بُعد دیگر این مسئله‌ی تعادل در مصرف و مدیریت مصرف این است که ما از تولید داخلی استفاده کنیم؛ مصرف تولیدات داخلی هم اهمیت بدهید. در دستگاه شما، در وزارتخانه‌ی شما، اگر کار جدیدی انجام میگیرد، اگر چیز جدیدی خریده میشود، اگر همین اقلام روزمره‌ای که مورد نیاز وزارتخانه است، تهیه میشود، سعی کنید همه‌اش از داخل باشد؛ اصرار بر این داشته باشید؛ خود این، یک قلم خیلی بزرگی میشود. اصلاً ممنوع کنید و بگوئید هیچ کس حق ندارد در این وزارتخانه جنس خارجی مصرف کند. به نظر من اینها میتواند کمک کند.

۵- اقتصاد دانش بنیان

یک مسئله‌ی دیگر در سرفصل اقتصاد مقاومتی، اقتصاد دانش بنیان است... این بخش شرکتهای دانش بنیان و فعالیتهای اقتصادی دانش بنیان خیلی جاده‌ی باز و امیدبخشی است. البته فعالین این بخش گلایه‌هایی هم داشتند. به نظر من دوستان مسئول در دولت که کارشان به این بخش ارتباط پیدا میکند - چه وزارت صنعت و معدن و تجارت، چه وزات علوم - به این مسئله‌ی شرکتهای دانش بنیان پردازند و گلایه‌هاشان را بشنوند و آنها را برطرف کنند. زمینه‌ی بسیار خوبی است. ما استعدادهای برجسته‌ای داریم که میتوانند در این مورد کمک کنند.

به نظر من یکی از بخشهای مهمی که میتواند این اقتصاد مقاومتی را پایدار کند، همین کار شماسست؛ همین شرکتهای دانش بنیان است؛ این یکی از بهترین مظاهر و یکی از مؤثرترین مؤلفه‌های اقتصاد مقاومتی است؛ این را باید دنبال کرد.

. علم و فناوری یکی از پایه‌های اقتدار اقتصادی یک ملت است.

راه‌هایی از سرمایه‌فروشی یا خام‌فروشی

تحصیل ثروت از راه فروش منابع تمام‌شدنی مثل نفت و امثال نفت، رونق نیست، پیشرفت نیست؛ این خودگول‌زدن است. ما در این دام افتادیم. باید اقرار کنیم، قبول کنیم که این یک تله است، یک دام است برای ملت ما. ما دچار خام‌فروشی شدیم. یک واقعیتی برای ما به ارث گذاشته شد، کشور هم به آن عادت داده شده است. البته در این سالها سعی شده که یک مقداری این اعتیاد مضر برای کشور، کنار گذاشته شود، لیکن به

طور کامل پیش نیامده. ما باید اول اعتقاد پیدا کنیم که باید کشور به جایی برسد که بتواند با اختیار، هرگاه اراده کرد، سر چاه‌های نفت خودش را ببندد؛ ما باید به این باور برسیم. این حالا مسئله‌ی نفت است.

خام‌فروشی‌ها در بخش‌های مختلف مواد خام و معدنی همچنان وجود دارد؛ و این یکی از ضعف‌های ماست، یکی از مشکلات کشور ماست. ما اگر بخواهیم از این وضعیت نجات پیدا کنیم، بخواهیم به رشد اقتصادی حقیقی نائل شویم، راهش تکیه‌ی به علم است؛ این هم از راه تقویت همین شرکت‌های دانش‌بنیان، عملی است. ما باید به این سمت برویم.

۶- کاهش وابستگی به نفت

کاهش وابستگی به نفت یکی دیگر از الزامات اقتصاد مقاومتی است. این وابستگی، میراث شوم صد ساله‌ی ماست. ما اگر بتوانیم از همین فرصت که امروز وجود دارد، استفاده کنیم و تلاش کنیم نفت را با فعالیتهای اقتصادی درآمذزای دیگری جایگزین کنیم، بزرگترین حرکت مهم را در زمینه‌ی اقتصاد انجام داده‌ایم.

امروز صنایع دانش‌بنیان از جمله‌ی کارهایی است که میتواند این خلأ را تا میزان زیادی پر کند. ظرفیتهای گوناگونی در کشور وجود دارد که میتواند این خلأ را پر کند. همت را بر این بگماریم؛ برویم به سمت این که هرچه ممکن است، وابستگی خودمان را کم کنیم.

۷- حرکت بر اساس برنامه و پرهیز از تصمیمات خلق الساعه

استفاده‌ی حداکثری از زمان و منابع و امکانات. از زمان باید حداکثر استفاده بشود. طرح‌هایی که سالهای متمادی طول میکشید، امروز خوشبختانه با فاصله‌ی کمتری انسان می‌بیند که فلان کارخانه در ظرف دو سال، در ظرف هجده ماه به بهره‌برداری رسید. باید این را در کشور تقویت کرد.

حرکت بر اساس برنامه، یکی از کارهای اساسی است. تصمیم‌های خلق‌الساعه و تغییر مقررات، جزو ضربه‌هایی است که به «اقتصاد مقاومتی» وارد میشود و به مقاومت ملت ضربه می‌زند. این را، هم دولت محترم، هم مجلس محترم باید توجه داشته باشند؛ نگذارند سیاست‌های اقتصادی کشور در هر زمانی دچار تذبذب و تغییرهای بی‌مورد شود.

۸- اقتصاد کارآفرینی

ما باید یک اقتصاد مقاومتی واقعی در کشور به وجود بیاوریم. امروز کارآفرینی معنایش این است. دوستان درست گفتند که ما تحریم‌ها را دور می‌زنیم؛ بنده هم یقین دارم. ملت ایران و مسئولین کشور تحریم‌ها را دور می‌زنند، تحریم‌کنندگان را ناکام میکنند؛ مثل موارد دیگری که در سالهای گذشته در زمینه‌های سیاسی بود که یک اشتباهی کردند، یک حرکتی انجام دادند، بعد خودشان مجبور شدند برگردند، یکی یکی عذرخواهی کنند... این دفعه هم همین جور است.

البته تحریم برای ما جدید نیست، ما سی سال است تو تحریمیم. همه‌ی این کارهائی که شده است، همه‌ی این حرکت عظیم ملت ایران، در فضای تحریم انجام گرفته؛ بنابراین کاری نمیتواند بکنند. خب، ولی این دلیلی است برای همه‌ی مسئولان و دلسوزان کشور که خود را موظف بدانند، مکلف بدانند به ایجاد کار، به تولید، به کارآفرینی، به پر رونق کردن روزافزون این کارگاه عظیم؛ که کشور ایران حقیقتاً امروز یک کارگاه عظیمی است. همه خودشان را باید موظف بدانند.

تمرکز بر کارآفرینی در شرایط کنونی

دلیل اینکه امروز کار برامان مهم است، کارآفرینی مهم است، این است که ما امروز در مقابل یک فشار جهانی قرار داریم. دشمنی وجود دارد در دنیا که میخواهد با فشار اقتصادی و با تحریم و با این کارهائی که شماها میدانید، سلطه‌ی اهریمنی خودش را برگرداند به این کشور. هدف این است. یک کشور به این خوبی، با این همه منابع، منابع طبیعی، با این موقعیت سوق‌الجیشی، با همه‌ی امکانات، زیر نگیں یک قدرتی در دنیا بوده؛ یک روز انگلیسها بودند، یک روز آمریکائیها بودند... اینها مسلط بودند بر این کشور؛ انقلاب دست اینها را کوتاه کرده.

سلطه میخواهد برگردد به این کشور. همه‌ی این تلاشها برای این است. مسئله‌ی انرژی هسته‌ای بهانه است. مسئله، مسئله‌ی فشار است، میخواهند یک ملت را به زانو در بیاورند؛ میخواهند انقلاب را زمین بزنند. یکی از کارهای مهم همین تحریم اقتصادی است. میگویند ما طرفمان ملت ایران نیست! دروغ میگویند؛ اصلاً طرف، ملت ایران است. تحریم برای این است که ملت ایران به ستوه بیاید...

تاملی در متن ابلاغیه مقام معظم رهبری

ایران اسلامی

با استعدادهای سرشار معنوی و مادی و ذخائر و منابع غنی و متنوع و زیرساخت‌های گسترده و مهم‌تر از همه، برخورداری از نیروی انسانی متعهد و کارآمد و دارای عزم راسخ برای پیشرفت اگر از الگوی اقتصادی بومی و علمی برآمده از فرهنگ انقلابی و اسلامی که همان اقتصاد مقاومتی است، پیروی کند

نه تنها بر همه مشکلات اقتصادی فائق می‌آید و دشمن را که با تحمیل یک جنگ اقتصادی تمام عیار در برابر این ملت بزرگ صف‌آرایی کرده، به شکست و عقب‌نشینی وا می‌دارد، بلکه خواهد توانست در جهانی که مخاطرات و بی‌اطمینانی‌های ناشی از تحولات خارج از اختیار، مانند بحران‌های مالی، اقتصادی، سیاسی و ... در آن رو به افزایش است،

با حفظ دستاوردهای کشور در زمینه‌های مختلف و تداوم پیشرفت و تحقق آرمان‌ها و اصول قانون اساسی و سند چشم‌انداز بیست ساله، اقتصاد متکی به دانش و فناوری، عدالت‌بنیان، درون‌زا و برون‌گرا، پویا و پیشرو را محقق سازد و الگوی الهام‌بخش از نظام اقتصادی اسلام را عینیت بخشد.

.... سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی که در ادامه و تکمیل سیاست‌های گذشته، خصوصاً سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی و با چنین نگاهی تدوین شده و راهبرد حرکت صحیح اقتصاد کشور به سوی این اهداف عالی است، ابلاغ می‌گردد.

تعریف اقتصاد مقاومتی

مقاوم‌سازی اقتصاد ملی در مقابل تغییرات، مخاطرات و تهدیدهای داخلی و خارجی بر سر راه پیشرفت و دستیابی به اهداف چشم‌انداز کشور

اهداف و محورهای سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی

سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی

با هدف تأمین رشد پویا و بهبود شاخص‌های مقاومت اقتصادی و دستیابی به اهداف سند چشم‌انداز بیست‌ساله، سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی با رویکردی جهادی، انعطاف‌پذیر، فرصت‌ساز، مولد، درون‌زا، پیشرو و برون‌گرا ابلاغ می‌گردد.

جامعه ایران در افق چشم‌انداز بیست ساله

توسعه یافته

برخوردار از دانش پیشرفته، توانا در تولید علم و فناوری

دست یافته به جایگاه اول اقتصادی، علمی و فناوری در سطح منطقه آسیای جنوب غربی

الهام‌بخش، فعال و موثر در جهان اسلام

دارای تعامل سازنده و موثر با جهان

هدف اقتصاد مقاومتی

ایجاد تحول اساسی در نظام اقتصادی کشور برای:

گسترش عدالت اجتماعی،

ارتقای بهره‌وری و رشد پایدار اقتصادی،

تعامل سازنده با اقتصاد بین‌الملل، و

کاهش آسیب‌پذیری از مخاطرات است.

رویکرد های اساسی اقتصاد مقاومتی

رویکرد درون‌زا

۱- بهره‌برداری حداکثری و با بهره‌وری بالا و دانش محور از ظرفیت‌ها و مزیت‌های درونی اقتصاد ایران

۲- عوامل اصلی ثبات و رشد اقتصادی منشأ داخلی داشته و یا در داخل کنترل شوند

رویکرد برون‌گرا

بهره‌برداری حداکثری از فرصت‌های موجود در جهان خارج به منظور پیش‌برد اهداف اقتصاد ملی (دانش فنی

سرمایه ، بازار)

رویکرد سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی

راهبرد اقتصاد مقاومتی: با رویکردی انعطاف پذیر و فرصت‌ساز، حداکثر بهره‌برداری از امکانات موجود در جهان خارج در جهت بالندگی اقتصاد ملی صورت می‌گیرد. در عین حال:

حفظ استقلال سیاسی و اقتصادی کشور، معیار اصلی در تعامل اقتصادی با جهان خواهد بود

محورهای سیاست‌های کلی اقتصاد مقاومتی

فراهم نمودن زمینه حضور گسترده همه اقشار جامعه در فعالیت‌های اقتصادی با:

■ گسترش فضای سالم، شفاف، رقابتی، با ثبات و به دور از فساد برای فعالیت‌های اقتصادی (بند ۱۹)

■ ارتقای سرمایه‌های انسانی (مهارت، کارآفرینی، خلاقیت و نوآوری) (بند ۵)

■ توانمند نمودن مردم و فعالان اقتصادی برای حضور در فعالیت‌های اقتصادی داخل و خارج (بند ۳)

■ اصلاح و تقویت همه جانبه نظام مالی کشور (بند ۹)

■ تقویت فرهنگ جهادی در فعالیت‌های اقتصادی (بند ۲۰)

■ ارتقاء بهره‌وری با:

■ پیشتازی اقتصاد دانش‌بنیان و تکمیل چرخه علم - ثروت در بخش‌های مزیت‌دار کشور (بند ۲)

■ تکمیل زنجیره‌های ارزش صنعت نفت و گاز (بند ۱۵)

■ هدفمندسازی یارانه‌ها (بند ۴)

■ تقویت عوامل تولید و توانمندسازی نیروی کار (بند ۳)

■ ایجاد بستر رقابت بین مناطق و استان‌ها و به‌کارگیری ظرفیت‌های جغرافیایی کشور (بند ۳)

■ منطقی‌سازی اندازه دولت (بند ۱۶)

■ اصلاح الگوی مصرف (بند ۸)

■ افزایش پوشش استاندارد برای کلیه محصولات داخلی (بند ۲۴)

■ تعامل سازنده با اقتصاد بین الملل و مدیریت مخاطرات بیرونی با:

■ حمایت همه جانبه از صادرات کالاها و خدمات (بند ۱۰)

■ توسعه پیوندهای راهبردی و گسترش همکاری و مشارکت با کشورها (بند ۱۲)

■ مقابله با ضربه پذیری درآمد حاصل از صادرات نفت و گاز (بند ۱۳)

■ افزایش ذخایر راهبردی نفت و گاز (بند ۱۴)

■ توسعه حوزه عمل مناطق آزاد و ویژه کشور (بند ۱۱)

■ کاهش آسیب پذیری جامعه با:

■ افزایش تولید نهاده‌ها و کالاهای اساسی (بند ۶)

■ تنوع در مبادی تامین کالاهای وارداتی (بند ۶)

■ تامین امنیت غذا و درمان و ایجاد ذخایر راهبردی (بند ۷)

■ افزایش سهم درآمدهای مالیاتی از تولید ناخالص داخلی (بند ۱۷)

■ افزایش سهم صندوق توسعه ملی از منابع حاصل از نفت و گاز (بند ۱۸)

روش دفاع در جنگ اقتصادی: اقتصاد مقاومتی

اقتصاد مقاومتی معنایش این است که ما یک اقتصادی داشته باشیم که روند رو به رشد اقتصادی در کشور محفوظ بماند و آسیب پذیریش کاهش پیدا کند؛ یعنی وضع اقتصادی کشور و نظام اقتصادی جوری باشد که در مقابل ترفندهای دشمنان که همیشگی و به شکلهای مختلف خواهد بود کمتر آسیب ببیند و اختلال پیدا کند.

چیستی و چرایی اقتصاد مقاومتی

مجموعه‌ی سیاستهای اقتصاد مقاومتی در واقع یک الگوی بومی و علمی است که برآمده‌ی از فرهنگ انقلابی و اسلامی ما است؛ متناسب با وضعیت امروز و فردای ما است.

[اقتصاد مقاومتی] یک تدبیر بلندمدت برای اقتصاد کشور است؛ میتواند اهداف نظام جمهوری اسلامی را در زمینه‌ی مسائل اقتصادی برآورده کند؛ میتواند مشکلات را برطرف کند.

اقتصاد سرمایه‌داری با مشکلاتی که ناشی از این اقتصاد بود، از غرب و از آمریکا سرریز شد به بسیاری از کشورها؛ و اقتصاد جهانی در مجموع، یک کل مرتبط به یکدیگر است، طبعاً کشورها از این مشکلات کم‌وبیش

متأثر شدند؛ بعضی بیشتر، بعضی کمتر. بنابراین خیلی از کشورها در صدد برآمدند که اقتصاد خودشان را مقاومسازی کنند؛ به تعبیری همین اقتصاد مقاومتی را به شکل متناسب با کشورهایشان برنامه‌ریزی کنند، تحقق بخشند.

ما قصد جدا شدن و مُعزل شدن از اقتصاد جهانی را به هیچ‌وجه نداریم و در شرایط کنونی دنیا نمیتوان هم داشت؛ بنابراین متأثر میشویم از آنچه در دنیا در اقتصادهای جهانی اتفاق می‌افتد.

ما به خاطر استقلال‌مان، به خاطر عزت‌مداری‌مان، به خاطر اصرارمان بر تحت تأثیر سیاستهای قدرتها قرار نگرفتن، مورد تهاجم و سوء نیت هم قرار داریم... بنابراین ما بیشتر بایستی اهتمام بورزیم به اینکه پایه‌های اقتصاد را محکم کنیم و اقتصادمان را مقاومسازی کنیم.

تبیین و تعریف علمی از اقتصاد

اقتصاد مقاومتی اقتصاد موازی با ایجاد نهادهای اقتصادی با رویکرد انقلابی و جهادی

اقتصاد ترمیمی: آسیب‌زدایی و ترمیم ساختارهای اقتصادی موجود

اقتصاد دفاعی: شناساندن آفند اقتصادی دشمن و طراحی پدافند داخلی

اقتصاد الگو: نگاهی کلان و بلندمدت به اقتصاد با رویکردی ایجابی برای نیل به اقتصاد اسلامی و زمینه ساز تمدن بزرگ اسلام

فرمول اقتصاد مقاومتی

لایه های اقتصاد مقاومتی

تعمق در پیام "سالهای ۸۸ و ۸۹ و ۹۰ و ۹۱ و ۹۲" ما را در فرمول اقتصاد مقاومتی کمک می‌کند

سال ۸۸: سال اصلاح الگوی مصرف

سال ۸۹: سال همت مضاعف و کار مضاعف

سال ۹۰: سال جهاد اقتصادی

سال ۹۱: تولید ملی و حمایت از کار و سرمایه ایرانی

و سال ۹۲: سال حماسه سیاسی و اقتصادی

لایه اول اقتصاد مقاومتی "اصلاح الگوی مصرف"

آیا می‌دانید!!! ما.....؟

ایران دارای رتبه نخست جهان در مصرف آب و برق

□ شدت مصرف انرژی در ایران :

۱۷ برابر ژاپن ۱۰ برابر اتحادیه اروپا ۸ برابر آمریکا ۴ برابر کانادا

لایه دوم اقتصاد مقاومتی " همت مضاعف ، کار مضاعف "

مقایسه ساعات کار مفید در کشورها!!!!.....؟

□ کار مفید در روز :

در ایران حدود یک ساعت در ژاپن ۸ ساعت در آلمان ۸ ساعت و ۲۰ دقیقه کره جنوبی و تایوان بیش از

۸ ساعت کشورهای توسعه یافته اروپایی ۷ تا ۸ ساعت

لایه سوم اقتصاد مقاومتی " جهاد اقتصادی "

هشدار مقام معظم رهبری:

با توجه به این که کشور ما درگیر یک جنگ تمام عیار اقتصادی است.

وظیفه حکم می کند که خود را برای یک دفاع همه جانبه آماده کنیم. در میدان این مبارزه، راهی جز یک

دفاع جهادی از جنس حمله در پیش نخواهیم داشت

اقتصاد مقاومتی خاکریز دفاعی است

یکی از مطمئن ترین خاکریزهایی که می تواند، توان دفاعی ما را در مقابل این هجمه تمام عیار افزایش

دهد. "اقتصاد مقاومتی" است.

شالوده و مصالح اولیه این خاکریز دفاعی هم چیزی جز " کار و کارآفرینی " نخواهد بود.

محورهای اساسی اقتصاد مقاومتی

• حمایت از تولید ملی سیاستهای اصل ۴۴ قانون اساسی توجه به نخبگان و استفاده از فناوری نوین

راهکارهای اقتصاد مقاومتی

مردمی کردن اقتصاد (توانمند کردن بخش خصوصی)

تکیه بر توان داخلی و ملی (تولید ملی، حمایت از کار و سرمایه ایرانی)

توسعه همکاری های بین المللی (تقویت صادرات)

ارکان اقتصاد مقاومتی: استقلال اقتصادی تکیه بر توان ملی

الزامات اقتصاد مقاومتی: مردمی کردن اقتصاد، کاهش وابستگی به نفت، توجه به نقش صنایع دانش بنیان

اقتصاد مقاومتی چه هست و چه نیست؟

□ ۱. یکی مسئله‌ی ایجاد تحرک و پویایی در اقتصاد کشور و بهبود شاخصهای کلان است؛ از قبیل رشد اقتصادی، از قبیل تولید ملی، از قبیل اشتغال، کاهش تورم، افزایش بهره‌وری، رفاه عمومی.

□ در تأمین این سیاستها، تحرکی در اقتصاد کشور و بهبودی در این شاخصها در نظر گرفته شده؛ و از همه‌ی این شاخصها مهم‌تر، شاخص کلیدی و مهم عدالت اجتماعی است. یعنی ما رونق اقتصادی کشور را بدون تأمین عدالت اجتماعی به هیچ‌وجه قبول نداریم و معتقد به آن نیستیم.

۲- عدالت محور است، تنها به شاخص‌های اقتصاد سرمایه داری مثل رشد ملی، تولید ناخالص ملی اکتفا نمی‌کند بنابراین شاخص اقتصادی عدالت اجتماعی در جامعه می‌باشد در اینجا عدالت به معنای تقسیم فقر نیست بلکه تولید ثروت و ثروت ملی را افزایش دادن است. مقابله با تحریم‌ها و عوامل تهدید

۳- تحریم‌ها قبل از هسته‌ای و حقوق بشر و مسائل دیگر بهانه‌ای بیش نیست و زورگویان جهانی از استقلال طلبی و الگوشدن ملت ایران در هراسند.

برای علاج قطعی فشارهای اقتصادی دشمنان باید بگونه‌ای اقتصاد خود را قوی و مستحکم کنیم که آنها از تاثیر گذاری فشارهای خود مایوس شوند.

درون‌زا و برون‌گرا

□ ۴- این اقتصاد درون‌زاست، یعنی از دل ظرفیت‌های خود کشور ما و خود مردم ما می‌جوشد، متکی به امکانات کشور خودمان است، اما در عین حال درون‌گرا نیست یعنی محصور و محدود به خود کشور نه، درون‌زاست اما برون‌گراست با اقتصادهای جهانی تعامل دارد

۵. رویکرد جهادی است که در این سیاستها مورد ملاحظه قرار گرفته؛ همت جهادی، مدیریت جهادی.

باید حرکتی که میشود، هم علمی باشد، هم پر قدرت باشد، هم با برنامه باشد، و هم مجاهدانه باشد.

۶- مردم بنیاد است، یعنی اقتصاد دولتی نیست مردمی است با اراده‌ی مردم، سرمایه‌ی مردم، حضور مردم تحقق پیدا می‌کند.

□ دولت مسئولیت برنامه‌ریزی، زمینه‌سازی، ظرفیت‌سازی، هدایت و کمک دارد.

۷: تأمین اقلام راهبردی و اساسی مردم و خودکفایی در اقلام راهبردی به ویژه غذا و دارو

یک مولفه امنیت اقلام راهبردی و اساسی است؛ در درجه‌ی اول غذا و دارو. باید تولید داخلی کشور طوری شکل بگیرد که کشور در هیچ شرایطی، در زمینه‌ی تغذیه و در زمینه‌ی دارو دچار مشکل نشود.

□ ۸: کاهش وابستگی به درآمد نفت

یک مولفه کاهش وابستگی به نفت است؛ یکی از سخت‌ترین آسیب‌های اقتصادی ما همین وابستگی به نفت است.

ما نمی‌گوییم از نفت استفاده نشود، [بلکه] تکیه‌ی ما بر استفاده‌ی حداقلی از فروش نفت خام است؛ نفت را میتوان به صورت فرآورده در اختیار گذاشت.

□ ۹: اصلاح الگوی مصرف

مسئله‌ی صرفه‌جویی، پرهیز از ریخت‌وپاش، پرهیز از اسراف، پرهیز از هزینه‌گردهای زائد. البته در این زمینه خطاب اول من متوجه به مسئولان است.

ما به هیچ وجه به مردم نمی‌گوییم ریاضت [بکشند] ما می‌گوییم ریخت‌وپاش نباشد؛ مصرف کردن یک حرف است، بد مصرف کردن یک حرف دیگر است.

□ ۱۰- اقتصاد مقاومتی، فسادستیزی است؛ ما اگر می‌خواهیم مردم در صحنه‌ی اقتصاد باشند، باید صحنه‌ی اقتصادی امنیت داشته باشد؛ اگر امنیت را می‌خواهیم، بایستی دست مفسد و سوءاستفاده‌چی و دورزننده‌ی قانون و شکننده‌ی قانون بسته بشود.

□ ۱۱- اقتصاد دانش بنیان است، از پیشرفت‌های علمی استفاده می‌کند، تجربه‌ها مهارت‌های کارگران هم می‌تواند اثر گذار باشد و نقش ایفا کند.

ضرورت تهیه و ابلاغ سیاست‌های اقتصاد مقاومتی

سیاست‌ها سیاست‌های بلندمدت است؛ برای امروز هم مفید است، برای دورانی که هیچ تحریمی هم ما نداشته باشیم مفید است.

این سیاست‌ها سیاست‌های متحجری نیست، بسته نیست که اگر چنانچه یک فکر جدید، یک طرح جدید، راه نویی در دنیا به وجود آمد، نتواند آن را در خودش هضم کند، به هیچ وجه این جور نیست؛ قابل انعطاف است.

یکی اشاره‌ی به ظرفیتهای فراوان مادی و معنوی کشور بود.

✓ ظرفیتهای کشور خیلی وسیع است؛ خیلی از ماها آگاه نیستیم به گستره‌ی این ظرفیتهای عجیب، یا به اهمیت آن توجه نداریم.

✓ نکته‌ی دوم، مشکلاتی است که داریم - مشکلات مزمن، مشکلات دیرپا - که اینها جز با یک حرکت اقتصادیِ جمعیِ مهم، امکان ندارد برطرف بشود.

✓ نکته‌ی سوم، تهدیدهای اقتصادی خارجی است. خب تحریمها از قبل بود، منتها این تحریمها از حدود زمستان سال ۹۰ تا امروز، تبدیل شده به جنگ اقتصادی، دیگر اسم آن تحریم هدفمند نیست، یک جنگ تمام‌عیار اقتصادی است که متوجه ملت ما است.

✓ این مسئله‌ی هسته‌ای و این مذاکرات اگر ان‌شاءالله به نقطه‌ی حلی برسد، باز خواهید دید همین فشارها وجود خواهد داشت، باید در مقابل این فشارها مصونیت‌سازی کرد، باید به بنای داخلی استحکام‌بخشی کرد.

✓ نکته‌ی چهارم، بحرانهای اقتصادی جهانی است؛... که ناشی است از اقتصاد غرب و اقتصاد آمریکا؛ در اروپا هم در حقیقت سرریز مشکلات آمریکا [بود که] مشکلات را دامن زد.

الزامات تحقق اقتصاد مقاومتی

در درجه‌ی اول، عزم جدی مسئولان و مدیران اصلی و فعالان مردمی است؛ باید تصمیم بگیرند مسئولین کشور - در درجه‌ی اول، قوه‌ی مجریه، مسئولان دولت؛ و نیز قوه‌ی مقننه؛ و قوه‌ی قضائیه.

دوم، ورود در میدان عمل [است] عمل در اینجا یک عمل صالح است؛ هرکسی که در این زمینه اقدام و عمل بکند، قطعاً مصداق «وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ» خواهد بود. این طرح کلی، این نقشه‌ی راه بزرگ، باید تبدیل بشود به برنامه، برنامه‌های گوناگون؛ اگر این شد، آن وقت حماسه‌ی اقتصادی به معنای واقعی کلمه به وجود خواهد آمد.

مسئله‌ی سوم، تبدیل به برنامه و سیاستهای اجرایی است که دستور این کار از سوی رؤسای سه قوه داده شده.

چهارم، هماهنگی میان بخشهای گوناگون است که البته سازوکار این هماهنگی را باید رؤسای قوا معین کنند.

مسئله‌ی پنجم، نظارت در همه‌ی سطوح است؛ باید نظارت بشود؛ هم رؤسای قوا باید دستگاه‌های خودشان را تحت نظارت قرار بدهند، هم مجمع تشخیص موظف است که به مسئولیت نظارتی که داده شده به طور کامل عمل کند.

مطلب ششم، رفع موانع است. موانعی وجود دارد که اینها را میشود برداشت

الزام هفتم و کار لازم هفتم، گفتمان‌سازی است؛ باید تصویر درستی از اقتصاد مقاومتی ارائه بشود؛ البته صداوسیما و رسانه‌های کشور موظفند اما مخصوص آنها نیست.

مسئولین، صاحبان فکر و دلسوزان، بایستی تصویر درستی را از این حرکت بزرگ و عمومی ارائه بدهند و گفتمان سازی بشود تا مردم بدانند و معتقد باشند و بخواهند؛ در این صورت، کار عملی خواهد شد.

بایستی مرکز رصد قوی و بینایی وجود داشته باشد که به طور دقیق پیشرفت این کار را پایش کند؛ اطلاعات را گردآوری کند، پردازش کند، استنتاج کند، احیاناً آن حرکتی را که باید در هر مقطعی و هر مرحله‌ای انجام بگیرد مشخص کند، برای هر بخشی شاخص سنجش معین کنند، و در نهایت اطلاع رسانی به مردم انجام بگیرد.

توصیه های گری هافبوئر برای به کارگیری موثرتر تحریم ها

توصیه اول: لقمه بزرگ تر از دهان خود بر ندارید.

روش مبارزه: باید قوی شویم و پیشرفت کنیم.

توصیه دوم: احتمال تمکین دوستان در برابر تحریم ها بیشتر است تا دشمنان.

روش مبارزه: هوشیار باشیم.

توصیه سوم: مراقب رژیم های اتوکرات باشید.

روش مبارزه: ایجاد دموکراسی دارای مقبولیت و حفظ رهبری کاریزما

توصیه چهارم: با چکش محکم بکوبید، پیچ را نچرخانید. افزایش مدت تحریم باعث کاهش موفقیت آن می شود

روش مبارزه: تقویت بنیه و شالوده داخلی تا امکان تاثیر گذاری دفعی را بگیریم!

توصیه پنجم: بیشتر لزوما بهتر نیست. تشکیل اتحاد بزرگتر از تحریم کنندگان احتمال موفقیت را کم می کند.

روش مبارزه: تقویت همکاری های منطقه ای و بین المللی

توصیه ششم: ابزار کار صحیح را انتخاب کنید. گزینه اول تحریم است اما در صورت نیاز گزینه نظامی و مداخله

سیاسی نیز کاربرد دارد.

روش مبارزه: آمادگی جهت هر گونه تهاجم

توصیه هفتم: نه خسیس باشید و نه ولخرج.

روش مبارزه: هزینه تحمیلی به تحریم کنندگان را افزایش دهید!

بعد چهارم: مدیریت جهادی تاکید بر نقش مسئولین

ارکان مدیریت جهادی روحیه جهادی (شش تا) تلاش تعهد توکل تداوم تعامل تخصص

مصادیق مدیریت جهادی

- اقدامات جهادی در محرومیت زدایی از روستاها و مناطق محروم در ابتدای انقلاب
- مدیریت هشت ساله دفاع مقدس
- محرومیت زدایی با طرح جهاد سازندگی پس از سالهای دفاع مقدس
- مدیریت بحران های طبیعی مثل زلزله بم
- پیشرفت فن آوری هسته ای، نانو تکنولوژی، سلول های بنیادی، هوا و فضا و...

دستاوردهای مدیریت جهادی

- افزایش کارآمدی حکومت دینی و نظام اسلامی در اداره جامعه.
- ارتقاء ضریب امنیت ملی از طریق کسب رضایتمندی مردم.
- تولید قدرت نرم در ابعاد مختلف و خنثی سازی تهدیدات نرم
- شکوفا سازی خلاقیت های فردی و نوآوری.
- شناخت و به فعل رساندن ظرفیت های نهفته.
- نقش آفرینی بیش از پیش مردم در فرآیند پیشرفت و توسعه.
- حاکمیت یافتن روحیه ایثارگری و باورها و آموزه های اسلامی

جنگ ۱- آفند (حمله) ۲- پدافند (دفاع)

دفاع (پدافند) ۱- عامل ۲- غیر عامل

پدافند غیر عامل

عبارت است از مجموعه اقدامات غیر مسلحانه که موجب : افزایش بازدارندگی کاهش آسیب پذیری تداوم فعالیت های ضروری ارتقاء پایداری ملی و تسهیل مدیریت بحران در مقابل تهدیدات و اقدامات (نظامی و غیرنظامی) دشمن می گردد.

اهداف پدافند غیر عامل

- ۱- کاهش قابلیت و توانایی سامانی های شناسایی، هدف یابی و دقت هدف گیری تسلیحات آفندی دشمن
- ۲- بالا بردن قابلیت بقاء، استمرار عملیات و فعالیت های ضروری و خدمت رسانی
- ۳- سلب آزادی و ابتکار عمل دشمن
- ۴- صرفه جویی در هزینه های تسلیحاتی و نیروی انسانی
- ۵- فریب و تحمیل هزینه به دشمن و تقویت توان بازدارندگی

۶- افزایش آستان تحمل و مقاومت مردم

۷- حفظ و انسجام وحدت ملی و سرمایه های ملی

۸- حفظ تمامیت ارضی و امنیت ملی

ویژگیهای پدافند غیر عامل

۱- تأکید بر حفظ توان اداره مردم

۲- برقرار کننده تعادل ملی

۳- مکمل دفاع عامل

۴- دارای سامانه های امن

۵- فناورانه و هوشمندانه

۶- مهندسی شده

۷- مصونیت ساز

۸- چند لایه و دانش بنیان

۹- پیوسته و مردم پایه

۱۰- تأکید بر اداره غیر متمرکزی

۱۱- تأکید بر حفظ سیستم فرماندهی

نقش بسیج در پدافند غیر عامل

۱- فرهنگ سازی و اطلاع رسانی عمومی

۲- تمرین و آمادگی (رزمایش)

۳- مشارکت در حفاظت زیستی ، سایبری ، اقتصادی و هسته ای

۴- کمک و ارائه مشاوره تخصصی به سازمانها

۵- حفاظت از تأسیسات و تجهیزات و زیرساختها

۶- آموزش همگانی

۷- تهدید شناسی و آسیب شناسی

۸- کمک به مدیریت بحران

انواع بحران

۱- ناشی از تهدیدات هسته ای و شیمیائی

۲- ناشی از تهدیدات بیولوژیکی

۳- ناشی از تهدیدات حوادث طبیعی

۴- ناشی از تهدیدات حملات دشمن

۵- ناشی از تهدیدات سایبری

۶- ناشی از تهدیدات فرهنگی و اجتماعی

مدیریت بحران:

عملی است کاربردی که با تجزیه و تحلیل محیط های داخلی و خارجی در جستجو یافتن تدابیری برای پیشگیری از بروز بحران و در صورت بروز آن با استفاده از ظرفیت های موجود در خصوص کاهش اثرات و بهبود اوضاع اقدام عملی پیش بینی می نماید.

تشکیلات مقابله با بحران در مدرسه

• مدیر مدرسه

• نماینده بسیج

• نماینده انجمن اولیا و مربیان

• نماینده تشکل های دانش آموزی

• نماینده معلمان

• نماینده معاونان

• وظایف مدیریت بحران در مدرسه

• ۱- ایجاد آمادگی کامل برای هر گونه پیش آمد

۲- انجام مطالعات محیطی قبل از وقوع حادثه

۳- ایجاد بانک اطلاعاتی روز آمد برای استفاده در شرایط اضطراری

۴- استفاده از سیستم های هشدار دهنده

- ۵- سازماندهی واحد های امداد رسانی و عملیاتی
- ۶- ایمن سازی شبکه ها و شریان های حیاتی در محیط مدرسه شامل : آب ، برق ، سوخت ، ارتباطات و ...
- ۷- بیمه کردن تمامی بخش های تحت پوشش
- ۸- آگاه سازی افکار عمومی از طریق جلسات انجمن اولیا و مربیان
- ۹- شناسایی وقوع انواع بحران ها و تأثیرات آن در محیط مدرسه
- ۱۰- مشخص کردن شبکه های ارتباطی و چگونگی اطلاع رسانی در زمان بحران
- ۱۱- آشنایی با چگونگی استفاده از رسانه ها در زمان بحران
- ۱۲- سازماندهی و مدیریت گروه ها و تشکل های مختلف برای مقابله با بحران در مدرسه
- ۱۳- پیش بینی تمهیدات لازم برای پیشگیری از وقوع بحران
- ۱۴- آشنایی با روش های مختلف مداخله در بحران و رتبه بندی آنها
- ۱۵- آشنایی با روش های سالم سازی محیط و بکار گیری آنها
- ۱۶- شناسایی آسیب های مختلف مدرسه در شرایط بحران و پیش بینی راههای مقابله با آنها
- ۱۷- آشنایی با روش های استفاده بهینه از منابع موجود در زمان بحران
- ۱۸- توانمندی تبدیل مدرسه به یکی از کانون های امن محله در شرایط بحران
- ۱۹- در زمان بروز بحران استفاده از مدرسه به عنوان یک پناهگاه چند منظوره با قابلیت خدمات رسانی
- ۲۰- هماهنگی لازم با سایر ارگانها و دستگاه های دولتی
- ۲۱- شرکت در جلسات شورای مدیریت بحران محله
- ۲۲- توانمندی سازماندهی دانش آموزان ، معلمان و کارکنان در شرایط بحران برای خدمات رسانی به مردم

• گروه های مداخله در بحران

۱- در کلاس

۲- در مدرسه

گروه های مداخله در بحران در کلاس

۱- گروه اعلام وضعیت

۲- گروه انجام خدمات اضطراری

۳- گروه کمکهای اولیه

۴- گروه امداد و نجات

۵- گروه اطلاع رسانی

۶- گروه جستجو

۷- گروه آتش نشان

۸- گروه تغذیه

۹- گروه اطلاعات و امنیت

گروه های مداخله در بحران در مدرسه

۱- گروه روابط عمومی و تبلیغات

۲- گروه آموزش و پژوهش

۳- گروه کمکهای اولیه

۴- گروه امداد و نجات

۵- گروه فوق برنامه و اطلاع رسانی

۶- گروه جستجو

۷- گروه آتش نشان

۸- گروه تغذیه و تدارکات

۹- گروه امنیت

۱۰- گروه فناوری

۱۱- گروه ارتباطات برون مدرسه ای

مراحل اقدامات گروه های مداخله در بحران در مدرسه

۱- قبل بحران ۲- حین بحران ۳- بعد بحران

اقدامات قبل از بحران

۱- تشکیل ستاد هماهنگی

۲- تعیین ظرفیت ها و امکانات و اماکن امن

۳- تعیین تجهیزات عمومی و شخصی

۴- پیش بینی آموزش

۵- ساختار سازی مجازی

۶- تمرین اجرا برای آمادگی

۷- توافق با مسئولین مربوطه

۸- استقرار واحد های امداد و نجات

۹- تهیه برنامه های عملیاتی برای هر یک از شرایط بحران

(تهدیدات هسته ای- تهدیدات بیولوژیکی - تهدیدات طبیعی - تهدیدات هوایی و نظامی دشمن -
تهدیدات سایبری)

اقدامات حین بحران

۱- فعال سازی و آماده باش کلیه گروه ها برای عملیات مطابق با وظایف کلی

۲- مدیریت ، هماهنگی و نظارت بر گروه ها

۳- هماهنگی با ستاد های بحران خارج از مدرسه

۴- اطلاع رسانی به ستاد های بحران خارج از مدرسه

۵- اطلاع رسانی به خانواده های دانش آموزان برای کاهش خسارات

۶- نظارت بر اجرای دقیق برنامه های پیش بینی شده و دستورات مدیریت بحران محله متناسب با هر
یک از شرایط بحران

(تهدیدات هسته ای- تهدیدات بیولوژیکی - تهدیدات طبیعی - تهدیدات هوایی و نظامی دشمن -
تهدیدات سایبری)

اقدامات بعد از بحران

۱- فعال سازی و تقویت گروه جستجو و ساماندهی نیروها

۲- فعال سازی و تقویت گروه امداد و نجات

۳- شناسایی مکان ها و افراد و تجهیزات آسیب دیده

۴- هماهنگی با ستاد های امداد و نجات بحران محله

۵- بررسی محیطی برای کاهش خسارات و تلفات

۶- اجرای برنامه های پیش بینی شده مطابق با هر یک از شرایط بحران

۷- ساماندهی و بازسازی

۸- برقراری نظم و آرامش

۹- ایجاد امنیت و حراست از امکانات ، تجهیزات و اطلاعات

پدافند غیرعامل مثل مصونیت سازی برای انسان است. از درون ما را مصون می کند. کاری کنیم که ما مصونیت در خودمان بوجود بیاوریم، این با پدافند غیرعامل تحقق پیدا می کند.

مقام معظم رهبری - ۰۷/۰۸/۹۱

مقدمه : با توجه به:

- موقعیت ژئوپلیتیکی منحصر بفرد ج.ا.ایران
- و تلاش برای نیل به اهداف دفاعی، اقتصادی و سیاسی در افق چشم انداز سال ۱۴۰۴
- تعارض و تهدیدات دشمنان پیدا و پنهان نسب به کشورمان افزایش یافته است.
- از جمله مهمترین تهدیدات متوجه ج.ا.ا، تهدیدات زیستی می باشد.

تهدید زیستی

هر نشانه، رویداد یا حادثه طبیعی یا غیرطبیعی با استفاده از عوامل زیستی که موجب تضعیف و نابودی سرمایه های انسانی و یا آسیب های اقتصادی از طریق تخریب و نابودی محصولات کشاورزی، گیاهی، دام و طیور، آب آشامیدنی، صنایع غذایی و محیط زیست در کشور گردد، و ثبات و امنیت جامعه را به خطر اندازد تهدید زیستی محسوب می گردد.

انواع تهدیدات زیستی

۱. تهدیدات زیستی کلاسیک

- میکروارگانیسم‌های طبیعی
- مواد زیستی (سموم زیستی)
- مواد فعال زیستی (مواد هورمونی)

۲. تهدیدات زیستی نوین

- سموم زیستی تغییر یافته
 - عوامل زیستی دوقلو (Binary biological weapons)
 - عوامل زیستی طراحی شده (Designed biological weapons)
 - بیماری‌های نوین (Designed disease)
 - عوامل زیستی پنهان
 - مواد شبه زیستی خاموش
 - عوامل زیستی انتخابی
 - استفاده از اقدامات بهداشتی به منظور ایجاد تهدیدات زیستی نوین
- حوزه تهدیدات زیستی: انسان دام و طیور و آبزیان نباتات صنایع غذایی آب آشامیدنی محیط زیست و منابع طبیعی
- سناریوهای محتمل وقوع تهدیدات زیستی

- حمله به زیرساخت‌های اقتصادی در بستر تهدیدات زیستی (آگروتروریسم)
- حمله خاموش با استفاده از عوامل زیستی (دولتی / تروریستی)
- انجام اقدامات بیوتروریستی سازماندهی شده علیه انسان

اهداف تهدیدات زیستی

- آسیب‌رساندن به زیرساخت‌های اقتصادی
- از بین بردن امنیت بهداشتی و غذایی
- ایجاد ترس و وحشت در جامعه
- ایجاد بازار فروش محصولات دارویی و مواد مبارزه با آفات و بیماری‌های کشورهای غربی

- آسیب‌پذیر نشان دادن کشور در برابر مواجهه با بحران‌ها و ایجاد تنش‌های سیاسی و اجتماعی در جامعه
- آسیب رساندن به سلامت عمومی جامعه و ایجاد تلفات جانی
- تحمیل هزینه‌های سنگین مقابله با آفات و بیماری‌ها
- تضعیف موقعیت بهداشت و سلامت کشور در میان جوامع بین‌المللی

بحران زیستی

چنانچه بر اثر انتشار عوامل زیستی به واسطه حوادث طبیعی، اقدامات بیوتروریستی و یا حمله زیستی توسط کشورهای متخاصم، سرمایه‌های انسانی و سرمایه‌های ملی زیستی دچار خسارت و آسیب گردد و ترس و وحشت بر جامعه تحمیل شود؛ به نحوی که برطرف کردن آن نیازمند انجام اقدامات اضطراری فوق‌العاده باشد، بحران زیستی رخ داده است.

پدافند زیستی

مجموعه‌ای از اقدامات شامل رصد و پایش، آشکارسازی، هشداردهی، تشخیص، تصمیم و عملیات، کنترل، حفاظت و پیشگیری، امداد و نجات، درمان، بازیابی و بازتوانی منابع، محدودسازی و رفع آلودگی در برابر تهدیدات زیستی که موجب حفاظت از سرمایه‌های ملی در برابر تهدیدات زیستی و کاهش آثار و عواقب ناشی از آنها می‌گردد.

ضرورت پدافند زیستی

- ضعف قوانین و اهرم‌های بازدارنده برای منع بکارگیری عوامل زیستی
- بالا بودن قدرت آسیب‌رسانی عوامل زیستی نسبت به سایر تهدیدات ناهمطراز
- گسترده بودن حوزه تهدیدات زیستی
- تأکید آمریکا بر استفاده از تمامی مولفه‌های قدرت خود در برخورد با سایر کشورها
- سرمایه‌گذاری کلان کشورهای غربی به ویژه آمریکا در حوزه عوامل زیستی
- تجربه بکارگیری عوامل زیستی علیه ج.ا.ایران در جنگ تحمیلی
- وجود سابقه بکارگیری عوامل زیستی توسط دشمنان در کشورهای مختلف در طول تاریخ
- توان نظامی و تکنولوژیک دشمنان در دستیابی به عوامل زیستی شناخته شده و ناشناخته و ایجاد

بیماری‌های جدید

چالش‌های عمده موجود در حوزه پدافند زیستی کشور

- عدم وجود ادبیات، مفاهیم و درک مشترک از تهدیدات زیستی در بین دستگاه‌های ذیربط
 - نبود چشم‌انداز، اهداف و راهبردهای مشترک
 - ناهماهنگی بین دستگاهی
 - نبود تجارب کافی در زمینه پدافند زیستی
 - نبود سامانه رصد، پایش، آشکارسازی و تشخیص تهدیدات زیستی
 - ضعف در نظام فرهنگی جامعه در مواجهه با بحران‌های زیستی
 - ضعف در نیروهای تخصصی و مدیریتی موردنیاز
 - نبود سامانه مدیریت بحران زیستی
 - وابستگی دانشی، فناورانه و صنعتی کشور در حوزه پدافند زیستی
 - ضعف در سازوکارهای حمایت از ج.ا.ایران در برابر تهدیدات زیستی
 - نبود بانک‌ها و کلکسیون‌های تخصصی پدافند زیستی در کشور
 - ضعف در زیرساخت‌های تخصصی و آزمایشگاهی پدافند زیستی در کشور
 - آسیب پذیر بودن زیرساخت‌های مختلف کشور در برابر تهدیدات زیستی
 - با توجه به:
 - ۱. ضرورت پدافند زیستی
 - و
 - ۲. چالش‌های موجود در حوزه پدافند زیستی کشور
- ضرورت ایجاد سیستم بومی و یکپارچه پدافند زیستی در کشور (قرارگاه شفاء)
- ”تدوین سند راهبردی بعنوان نخستین گام“

دستگاه‌های ذیربط بدون هدف و ارزش های روشن

دستگاه‌های ذیربط بدون هدف و ارزش های روشن

وزارت بهداشت وزارت جهاد وزارت علوم وزارت اطلاعات وزارت دفاع سازمان محیط زیست وزارت
صنعت وزارت نیرو وزارت کشور

تیم ها یا گروه هایی که درون دستگاهها راههای خودشان را طی می کنند

دستگاهها با هدف و ارزش های روشن شده

وزارت جهاد وزارت بهداشت وزارت اطلاعات وزارت دفاع وزارت کشور وزارت علوم سازمان

محیط زیست وزارت صنعت وزارت نیرو

تیم ها یا گروه ها بدلیل وجود هدف نهایی و آرمان مشترک در یک راستا قرار گرفته اند

دستگاهها دارای راهبرد مشخص

وزارت کشور وزارت جهاد وزارت علوم وزارت نیرو

وزارت دفاع

وزارت اطلاعات

سازمان محیط زیست وزارت صنعت وزارت بهداشت

تیم ها یا گروه های متحد شده در یک سیستم عمومی برای پیشرفت

مبانی حاکم بر سند

- رهنمودها و تدابیر مقام معظم رهبری
- و قوانین، مصوبات و الزامات قانونی
- چشم انداز بیست ساله جمهوری اسلامی ایران
- سیاست های کلی پدافند غیرعامل ابلاغی مقام معظم رهبری
- طرح جامع میکروبی کشور مصوب شورای امنیت ملی
- برنامه پنج ساله پنجم مصوب مجلس شورای اسلامی

مستندات قانونی

الف- بند پنجم از سیاست های کلی پدافند غیرعامل ابلاغی مقام معظم رهبری:

« تهیه طرح جامع پدافند غیرعامل در برابر سلاح های غیرمتعارف نظیر هسته ای، میکروبی و شیمیایی »

ب- بند ۳ آئین نامه اجرایی « طرح جامع میکروبی کشور مصوب شورای عالی امنیت ملی به شماره ۳۷۲-

۱۳۷۸/۴/۲۳ مورخ ۳/۲۰/۳۳۸

« جهت تقویت پدافند عمومی کشور در برابر تهدیدات زیستی در صورت احتمال کاربرد سلاح‌های میکروبی و اقدامات تروریستی میکروبی کمیته‌ای با مسئولیت ستاد کل نیروهای مسلح مدیریت بحران را بر عهده گرفته و با بهره‌برداری از کلیه امکانات وزارتخانه‌ها به منظور مقابله سریع با شیوع بیماری اقدام خواهد نمود. »

ج- بند ۲-۲ از طرح جامع میکروبی کشور به شماره ۳۷۲-۳۳۸/۳۰۷/۲۰۳ مورخ ۱۳۷۸/۴/۲۳

« مسئولیت اصلی مقابله با شیوع بیماری‌های میکروبی بر عهده نهادهای غیرنظامی ذیربط کشور است. بر این اساس ضروری است تمامی وزارتخانه‌های ذیربط به‌ویژه بهداشت و درمان و جهاد کشاورزی کلیه امکانات لازم برای تحقیق، تشخیص، درمان و مقابله با تمامی بیماری‌های انسانی، حیوانی و گیاهی را فراهم نمایند.

در صورتی که متعاقب بررسی‌ها و تحلیل اطلاعات و آنالیز نمونه‌های دریافتی از مناطق، احتمال کاربرد سلاح‌های میکروبی و یا اقدامات تروریستی وجود داشته باشد، نهادهای نظامی کشور مدیریت بحران را بر عهده گرفته و با بهره‌برداری از کلیه امکانات وزارتخانه‌ها برای مقابله هر چه سریعتر با بیماری اقدام خواهند نمود. در این راستا ضروری است بخش نظامی خود را در جهت تحقیق، تشخیص، درمان و مقابله با عوامل میکروبی که به‌عنوان سلاح به کار گرفته می‌شوند تجهیز، تقویت و در هنگام لزوم بسیج نماید. »

اصول و ارزش‌های بنیادین حوزه پدافند زیستی کشور

ارزش‌های بنیادین جهت بهره‌گیری در راستای تقویت قدرت پدافند زیستی کشور، که مبتنی بر آرمان‌های قانون اساسی، سند چشم‌انداز ملی و سیاست‌های دفاعی-امنیتی ج.ا.ایران می‌باشد، عبارتند از:

- صیانت از سرمایه‌های انسانی
- حفظ منابع ملی و تنوع زیستی
- اعتمادسازی و ارتقاء آرامش روانی جامعه
- بومی‌سازی و خوداتکایی
- دفاع پیشگیرانه و مصونیت‌سازی
- پاسخگویی جامع به تهدیدات
- پشتیبانی از راهبردهای دفاعی کشور
- حفظ امنیت و سلامت جامعه
- رصد و پایش جامع تهدیدات

• تعامل و همکاری بین المللی

• احترام به موازین پذیرفته شده بین المللی

با اتکال به قدرت لایزال الهی و در پرتو تلاش برنامه‌ریزی شده، "چشم‌انداز" قرارگاه شفا بعنوان عالی‌ترین مرجع پدافند زیستی کشور، هم‌افزا با راهبردهای دفاعی و در راستای سند چشم‌انداز بیست ساله در افق ۱۴۰۴ چنین ترسیم می‌گردد:

برخوردار از جایگاه ممتاز* جهانی در حوزه پدافند زیستی

(* ممتاز جهانی: جزء ۱۰ کشور اول جهان)

ویژگی‌های چشم‌انداز

بهره‌مند از نظام دفاع زیستی سازماندهی شده، نهادینه شده، سلسله مراتبی، یکپارچه، بومی، ابتکاری، منحصر بفرد، علمی و خوداتکا

سامانه پایدار، امن و منسجم ارتباطات، فرماندهی، کنترل، نظارت و مدیریت صحنه بحران‌های زیستی در حوزه‌های مرتبط، در سطح ملی، منطقه‌ای و استانی بصورت سلسله‌مراتبی

از سامانه یکپارچه و هوشمند رصد و پایش، هشدار، آشکارسازی، تشخیص و ارزیابی تهدیدات زیستی در حوزه‌های مرتبط در سطوح ملی، منطقه‌ای و استانی

بهره‌مند از نظام بهداشتی گسترده، پیشگیری جامع و ایجاد مصونیت در برابر تهدیدات زیستی در حوزه‌های مرتبط

تخصصی امداد و نجات، درمان، بازیابی و بازتوانی سرمایه‌های آسیب دیده در حوزه‌های مرتبط در سطح ملی، منطقه‌ای و استانی بصورت سلسله‌مراتبی

برخوردار از نظام تخصصی عملیات پشتیبانی صحنه بحران‌های زیستی در حوزه‌های مرتبط در سطح ملی، منطقه‌ای و استانی

برخوردار از نظام جامع مدیریت و ذخیره سازی اطلاعات و ذخایر پدافند زیستی

برخوردار از شبکه آزمایشگاهی همکار و مرجع سازماندهی شده، نهادینه شده، پیشرفته و مجهز با قدرت تشخیص هر گونه تهدید زیستی

توانمند در کسب، آموزش، تحقیق، توسعه و تولید علوم و فناوری‌های پیشرفته پدافند زیستی بصورت خوداتکا

برخوردار از صنایع دفاع زیستی خوداتکا، خودکفا و بومی

بهره‌مند از ظرفیت احتیاط راهبردی عمل کلی پدافند زیستی با قابلیت‌های تخصصی منحصر بفرد در سطح ملی

برخوردار از منابع انسانی شجاع، متخصص، نخبه، بانگیزه، دانشمند، مبتکر و متعهد داخلی در حوزه پدافند زیستی

دارای جامعه مردمی آگاه، آموزش دیده، آماده و مصون در حوزه پدافند زیستی

برخوردار از نظام دفاع حقوقی و تعاملات بین‌المللی مناسب و تأثیرگذار در حوزه پدافند زیستی

برخوردار از سامانه نهادینه شده اطلاع‌رسانی، عملیات روانی و آرامش بخشی جامعه

برخوردار از نظام نهادینه شده و بهینه فرهنگ سازی جامعه در حوزه های پدافند زیستی

پدافند غیر عامل در حوزه سایبری (پدافند سایبری)

ارائه کننده: حسن پارسا

در دنیا جنگ‌ها به چهار نسل تقسیم می‌شوند(ذ)

جنگ نسل اول : شامل جنگ‌های دوره تاریخی از پیدایش بشر تا اختراع سلاح‌های گرم و متکی بر سلاح‌های سرد می‌شود.

جنگ نسل دوم : شامل اختراع و بکارگیری سلاح‌های گرم تا زمان ورود ماشین به عرصه نبرد می‌شود.

جنگ نسل سوم : جنگ‌های مکانیزه با اختراع و بکارگیری ماشین‌های جنگی و توسعه عرصه نبرد به هوا و زیردریا شروع و تا دوره معاصر ادامه داشته است.

تهاجم ارتش بعث عراق و دوره هشت ساله دفاع مقدس یکی از مهمترین تجارب جنگی بشر در این دوره است.

مشخصه‌های جنگ‌های نسل سوم، تاکید بر جنک سخت شامل حجم انبوه و گسترده درگیری‌های فیزیکی بین طرفین، اصرار بر کسب برتری‌های تاکتیکی، تاکید بر انهدام واحدها و یگان‌های دفاعی، بکارگیری حجم انبوه مهمات و سلاح‌های معمولی و غیردقیق، تکیه بسیار زیاد بر نبرد زمینی و محدودیت در هوا و عدم بهره‌مندی از فضا در نبرد، تکیه بر حجم انبوه نیروی انسانی، دشواری‌های مدیریت صحنه نبرد و پشتیبانی‌ها، گستردگی خسارت و تلفات وارده به غیرنظامیان، طولانی‌تر شدن دوره جنگ، خطرپذیری و هزینه بسیار بالا است.

جنگ نسل چهارم: با شروع دوره انقلاب علوم و فناوری ها، بخصوص فناوری اطلاعات، ارتباطات، الکترونیک و رایانه در سال های اخیر، جنگ های نسل چهارم طراحی و در چند جنگ اخیر نیز تجربه شده است و سیر تکاملی خود را طی می کند.

مشخصه های این نوع جنگ ها شامل «تاکید بر جنگ نرم چون جنگ اطلاعاتی، روانی، تبلیغاتی، سایبری، بکارگیری موضعی و مقطعی جنگ سخت مانند جنگ با ضربات محدود برای تقویت و پشتیبانی جنگ نرم، تاکید بر جنگ الکترونیک پیشرفته، تکیه بر شبکه گسترده و سامانه های پیشرفته و هوشمند سنجش از راه دور است.

زیرساخت های اساسی

با مطالعه بر اسناد پدافند غیرعامل کشور ها، مشخص می شود که سرمایه های این کشور شامل ۴ دسته هستند:

۱. سرمایه های فیزیکی ۲. سرمایه های انسانی ۳. سرمایه های سایبری ۴. سرمایه های ملی و معنوی

بسته به پیشرفت کشورها در حوزه سایبر، برخی از کشورها در زمینه حفاظت و امنیت دارایی ها و سرمایه های سایبری خود از دیگران پیشرفته تر هستند (از نظر جان کوبر تاریخ جنگ ها تاریخ فناوری است)

ویژگی های فضای سایبری

الف) در کشور ما سرمایه ها، دارایی ها و منابع بشری، در جهان امروز و نیز در سال های پیش رو در حال تبدیل و تغییر ماهیت به سمت سرمایه های سایبری می باشد. (مثال تغییر کامپیوترها به تبلت)

این سرمایه ها می تواند اعم از منابع مالی، معنوی، بانکی و حتی دانشی باشد.

ب) جدی شدن موضوع امنیت و دفاع سایبری در جهان امروزی

۱. پیشرفت سایر کشورهای جهان در این موضوع

۲. نفوذ فضای سایبری در تمامی حوزه های فعالیت های بشری

۳. اداره تمامی زیرساخت های کشور توسط فضای سایبری (صنعت زیربنایی برق نیز از این تهدید

دور نمانده)

تمامی این موارد نشاندهنده این نکته می باشد که فضای سایبری از حالت سرگرمی و بازی خارج شده و حوزه عملکرد آن به یک بخش حساس و حیاتی تبدیل شده و تغییر ماهیت داده است.

پ) مقولات سایبری از نظر علمی بسیار جوان می باشد

۱. دنباله دانشی و علمی در این حوزه بسیار اندک است.

۲. انحصار در تولید علم در این زمینه و الگوبرداری دیگر کشورها از همان چند کشور

۳. انحصار در تولید ابزارها و سیاست های امنیتی توسط چند کشور

به عنوان مثال اسراییل در جریان جنگ ۳۳ روزه هرچاکه شبکه ماهواره ای المنار لبنان بود را مورد هدف قرار داد اما علی رغم تکنولوژی بالا نتوانست جای سید حسن نصرالله را بمباران کند چون حزب الله با نگاه به پدافند غیر عامل عمل نمود و رهبر شیعیان لبنان از طریق جایگزینی - پراکندگی با مردم ارتباط داشتند.

تعریف فضای سایبری

سایبرنیک کلمه یونانی است و در لغت به معنای سکاندار و راهنماست

شبکه های وابسته به یکدیگر، از زیرساخت های فناوری اطلاعات، شبکه های ارتباطی، سامانه های رایانه ای، پردازنده های تعبیه شده (جاگذاری شده)، کنترل کننده های صنایع حیاتی، محیط مجازی اطلاعات و اثر متقابل بین این محیط و انسان به منظور تولید، پردازش، ذخیره سازی، مبادله، بازیابی و بهره برداری از اطلاعات.

سرمایه ملی سایبری

بخشی از سرمایه های ملی کشور است که در فضای سایبری قابل حفظ، نگهداری و تهدید می باشد. سرمایه های ملی سایبری را می توان به سرمایه ملی سایبری حیاتی، حساس و مهم طبقه بندی نمود.

سرمایه های ملی فیزیکی که در فضای سایبر قابل مدیریت، کنترل و محافظت و تهدید باشد هم سرمایه ملی سایبری محسوب می گردد.

کلید واژه های پدافند سایبری

امنیت اطلاعات

ایمنی سرمایه ها و دارایی ها

پایداری سیستم در هر شرایط

مصونیت آسیب ناپذیری

آسیب پذیری سایبری

آسیب پذیری، به ضعف موجود در داخل یک سرمایه، رویه های امنیتی یا کنترل های داخلی یا پیاده سازی آن سرمایه، که قابلیت بهره برداری یا فعال شدن توسط یک تهدید خارجی را داشته باشد، اطلاق می گردد.

منشاء آسیب پذیری های سایبری :

ضعف موجود در فناوری مورد استفاده در سامانه سایبری موردنظر

ضعف پیاده‌سازی (تولید) سامانه سایبری موردنظر

ضعف تنظیمات و بهره‌برداری از سامانه سایبری موردنظر

تهدید سایبری

هر رویداد یا واقعه با قابلیت وارد نمودن ضربه به مأموریت‌ها، وظایف، سامانه‌های سایبری یا پرسنل دستگاه به واسطه یک سامانه اطلاعاتی، از طریق دسترسی غیرمجاز، تخریب، افشاء، تغییر اطلاعات، ممانعت یا اختلال در ارائه خدمت.

منشاء تهدید سایبری:

دولت‌ها یا در واقع دولت‌های متخاصم (آمریکا یا کره جنوبی برای کره شمالی)

مزدوران سایبری یا گروه‌های تحت حمایت پنهان دولت‌ها

تروریست‌های سایبری

مجرمین سازمان‌یافته سایبری

هکرهای دارای انگیزه سیاسی

هکرها

مخاطره سایبری

مخاطره سایبری، به احتمال بهره‌برداری یک تهدید سایبری، از یک یا چند آسیب‌پذیری سایبری موجود در یک سرمایه ملی سایبری، به منظور تخریب، اختلال، دسترسی غیرمجاز، افشاء اطلاعات، تغییر اطلاعات و ممانعت از ارائه سرویس

منشاء مخاطره سایبری

منشاء مخاطره سایبری، عبارت است از دو عامل:

تهدید سایبری موجود علیه سرمایه سایبری

آسیب‌پذیری سایبری موجود در داخل سرمایه سایبری

تعریف پدافند سایبری

به مجموعه اقداماتی گفته می‌شود که موجب بازدارندگی، پیش‌گیری، ممانعت از انجام، تشخیص به موقع، مقابله موثر و بازدارنده با هرگونه تهاجم سایبری به سرمایه های ملی سایبری توسط متخاصمین سایبری، اعم از ارتش سایبری کشورهای متخاصم و یا گروه های تحت حمایت پنهان دولتهای متخاصم می‌شود.

تغییر مفاهیم در فضای سایبر

برخی مفاهیم موجود در فضای سایبر مانند زمان، بعد مسافت(فاصله)، تعداد، جنس محصول(قبلا با پول جنس ردوبدل می‌شد ولی امروزه با خدمات ارتباطی) و نحوه توزیع در مقایسه با فضای واقعی تغییر می‌کند

اینترنت آینده- انقلاب بعدی

□ اینترنت سرویس با هدف ارایه همه خدمات مورد نیاز افراد، سازمان‌ها و کسب و کارها

□ اینترنت اشیا با هدف ارتباط همه اشیاء

□ اینترنت افراد با هدف ارتباط همه افراد

□ اینترنت دانش با هدف ارایه همه دانش مورد نیاز

ایجاد مفاهیم جدید در فضای سایبر

خدمات الکترونیکی پست الکترونیکی(e- mail) تجارت الکترونیکی آموزش الکترونیکی دولت الکترونیکی

شهروند الکترونیکی شهر الکترونیکی سرقت الکترونیکی جاسوسی الکترونیکی تهدیدات الکترونیکی

سرباز الکترونیکی حملات الکترونیکی ارتش سایبری.....

ظهور تهدیدات جدید و از جنس فناوری اطلاعات

به موازات افزایش رفاه عمومی، ظهور تهدیدات جدید و از جنس فناوری اطلاعات و در بستر فناوری در حوزه های مختلف مانند، تهدیدات در حوزه فردی(بستن دوربین مداربسته و نقوذ آن جرم فردی است که رسیدگی به آن وظیفه پلیس است)، تهدیدات در حوزه اجتماعی و مردمی و تهدیدات در حوزه امنیت ملی(پدافند غیر عامل) ایجاد شده است .

کوه یخی مخاطرات امنیتی در فضای سایبر

حوزه مخاطره تحت پوشش بازار تجاری امنیت (حوزه امنیت فردی)

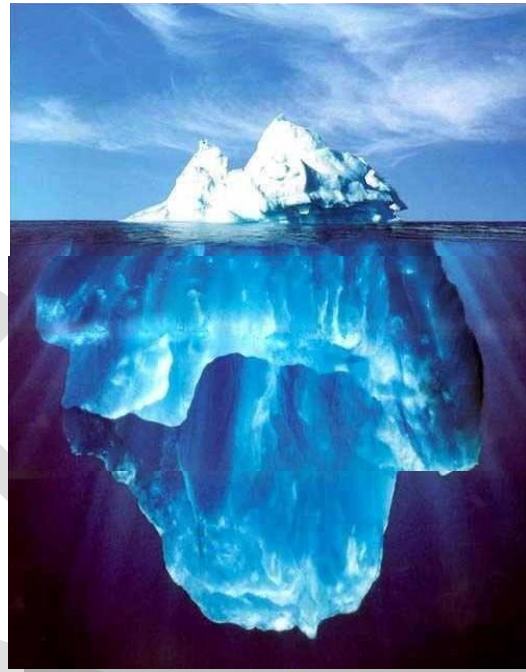
حوزه مخاطره تحت پوشش سرویس های عمومی امنیت (حوزه امنیت اجتماعی)

عمق واقعی مخاطرات فضای سایبر (حوزه امنیت ملی)

حوزه مخاطره تحت پوشش
بازار تجاری امنیت

حوزه مخاطره تحت پوشش
سرویس های عمومی امنیت

عمق واقعی
مخاطرات فضای
سایبر

تغییر ماهیت جنگ ها و دلایل اصلی

ماهیت جنگ ها از حالت سخت و نظامی به حالت نرم و سایبری و شبکه ای (چند جانبه) تغییر یافته است. کاهش تلفات انسانی (پیروزی بدون خونریزی)، کاهش هزینه های جنگی، کاهش زمان عملیات ها، اثر بخشی بیشتر، ابعاد گسترده تر (نظامی، اقتصادی، اجتماعی، سیاسی، مذهبی، صنعتی و...)، امکان بکارگیری از همه مولفه های قدرت، ریسک کم و قدرت زیاد در کنترل احساسات از دلایل کاهش ماهیت جنگ ها می باشد.

جنگ سایبری

جنگ سایبری، بالاترین سطح و پیچیده ترین نوع از تهاجم سایبری است که علیه منافع ملی سایبری کشورها انجام شده و شدیدترین پیامدها را به همراه خواهد داشت.

یکی از ویژگی های اصلی جنگ سایبری، آن است که این نوع از تهاجم سایبری، حتماً توسط ارتش سایبری کشورها انجام می گیرد.

نظام دفاع سایبری کشور، مسئولیت دفاع از سرمایه‌های ملی سایبری، در مقابل ستیز (نزاع) سایبری و بویژه جنگ سایبری را بر عهده دارد.

شاخص های جنگ سایبری

- منشاء تهاجم سایبری: یک کشور متجاوز سایبری باشد.
- بکارگیری سلاح سایبری به جای ویروس معمولی
- (دارای پیچیدگی، فرمان پذیری و هوشمندی بسیار زیاد)
- سطح تهاجم سایبری و خسارت ناشی از آن: سطح تهدید امنیت ملی
- شدت تهاجم سایبری: بسیار زیاد با اختلال و تخریب فاجعه بار

پیامد های جنگ سایبری

- براندازی نظام حاکمیتی یا تهدید فاجعه بار امنیت ملی
- آغاز همزمان جنگ فیزیکی یا زمینه سازی و تسهیل شروع جنگ فیزیکی در آینده نزدیک
- تخریب یا صدمه فاجعه بار به وجهه کشور در سطح بین المللی
- تخریب یا صدمه فاجعه بار به روابط سیاسی و اقتصادی کشور
- تلفات انسانی یا مخاطره گسترده برای سلامت و ایمنی عمومی (از طریق ایجاد آلودگی هسته ای، شیمیایی یا بیولوژیک)
- هرج و مرج و شورش داخلی
- اختلال گسترده در اداره امور کشور
- تخریب (یا صدمه گسترده به) اطمینان عمومی یا باورهای دینی، ملی و قومی
- خسارت شدید به (یا اختلال گسترده در) اقتصاد ملی
- تخریب یا اختلال گسترده در عملکرد سرمایه‌های ملی سایبری

نمونه تهدیدات سایبری:

- اختلال در شبکه های مخابراتی کشور اعم از شبکه ثابت و موبایل و ... (شنود، اختلال، انهدام)
- اختلال در شبکه حمل و نقل و ترافیک کشور (مترو، بین شهری، زمینی، هوایی، راه آهن)
- اختلال در شبکه برق کشور (خروج نیروگاه از مدار)

• اختلال در شبکه گاز (انفجار خطوط لوله، پالایشگاه)

• اختلال و سرقت در شبکه بانکی و مالی کشور

• اختلال در شبکه های صدا و سیما و ...

نمونه های حملات سایبری

○ از کار انداختن نیروگاه برق در امریکا و قطع برق ۱۰ میلیون نفر در طی یک هفته و مرگ تعدادی از کهنسالان

○ انفجار در خط لوله انتقال گاز روسیه به دلیل اعمال تغییرات در نرم افزار مرکزی سیستم اسکادا

○ انفجار در خط لوله انتقال بنزین در امریکا به دلیل نفوذ به سیستم اسکادای خط لوله

○ حمله سایبری به گرجستان؛ حمله سایبری به وب سایتهای دولتی به ویژه ریاست جمهوری، صدا و سیما و مراکز خدمات دهی عمومی و ... قبل از حمله نظامی

عملیات بازیهای المپیک

جنگ تمام عیار سایبری بر علیه ایران استاکس نت دوکیو فلیم و ...

ویژگی های مشترک حملات ارتش های سایبری

۱- حملات همگی هدفمند بودند.

۲- حملات با شناسایی قبلی از هدف طراحی شده بودند.

۳- این شناسایی شامل اطلاعات سیستم ها به ویژه آسیب پذیری های امنیتی بود.

۴- روش انتشار به گونه ای است که عدم اتصال به اینترنت هم راهکار مفیدی نبوده است.

۵- حملات با دانش فنی بالا و خیلی پیچیده طراحی شده بودند.

۶- همگی از آسیب پذیری های جدید و ناشناخته (۰-day) بهره می بردند.

کاهش وابستگی به محصولات خارجی می تواند کمک بزرگی باشد

سناریوهای جنگ سایبری

سناریو (۱): شناسایی به منظور تهاجم سایبری با حمایت دولتها با هدف جمع آوری اطلاعات برای برنامه

ریزی تهاجم های سایبری بعدی (تا مدت ها فرد مورد بهره برداری قرار می گیرد ولی فرد خبرنگار)

در این سناریو، تهاجم سایبری، وسیله ای است برای دستیابی به اطلاعات مستند و معتبر در خصوص یک موضوع مشخص. اطلاعاتی که از طریق جاسوسی سایبری بدست می آید، در مراحل بعدی، برای برنامه ریزی و انجام تهاجم سایبری یا تهاجم فیزیکی، مورد استفاده قرار خواهد گرفت. (۱۲۰ شبکه ماهواره ای د رپنج کشور سه میلیارد تراکنش اطلاعاتی دارند)

سناریو (۲) : یورش سایبری با هدف بسترسازی برای هرج و مرج و شورش مردمی

در این سناریو، تهاجم سایبری با هدف تخریب یا ایجاد اختلال گسترده در زیرساختهای حیاتی کشور هدف، ایجاد اختلال در اداره امور کشور و بسترسازی برای شورش مردمی از داخل کشور هدف، انجام می گیرد.

تمرکز اصلی تهاجم های مبتنی بر این سناریو، زیرساخت های حیاتی کشور هدف خواهد بود.

زیرساختهای اقتصادی و بانکی، انرژی (بویژه در فصل سرما)، برق و ارتباطات، از جمله اهداف مهم تهاجم های مبتنی بر این سناریو محسوب می گردند. (تحریم اقتصادی و اختلال در شبکه شتاب)

سناریو (۳) : یورش (تهاجم) سایبری با هدف از کار اندازی تجهیزات و تسهیل تهاجم فیزیکی

در این سناریو، هدف از انجام تهاجم سایبری، انهدام، ایجاد اختلال و از کار انداختن زیرساختهای حیاتی یا سامانه های خاص (از قبیل سامانه های پدافند هوایی یا موشکی) کشور هدف، به قصد کاهش توان پاسخ به حملات آن کشور می باشد تا از این طریق، بتوان انجام تهاجم فیزیکی به کشور هدف را تسهیل نمود.

بر اساس این سناریو، تهاجم سایبری، مقدمه تهاجم فیزیکی است و لذا هدف این سناریو، کاهش توان دفاع فیزیکی و بویژه بازدارندگی دفاعی کشورها است. (نمونه اش کشور عراق و تسلط از طریق فاکس)

سناریو (۴) : یورش (تهاجم) سایبری به عنوان مکمل تهاجم فیزیکی

در این سناریو، تهاجم سایبری، تقریباً همزمان و یا کمی زودتر از تهاجم فیزیکی انجام می گیرد و هدف آن نیز مختل نمودن سامانه های راهبردی کشور هدف است که در جنگ فیزیکی قابل استفاده خواهند بود.

با عنایت به همزمانی تهاجم سایبری و تهاجم فیزیکی، کشور مهاجم، عمدتاً عملیات تهاجم سایبری را توأم با فریب انجام نداده و تهاجم سایبری، مستقیماً از آدرس های IP کشور مهاجم صورت خواهد گرفت.

از سوی دیگر، شدت این نوع از تهاجم های سایبری، از سه سناریو قبلی، بالاتر خواهد بود. از سوی دیگر، بخشی از این نوع تهاجم های سایبری، متوجه توان تهاجم و دفاع فیزیکی کشور هدف تهاجم خواهد بود.

بر این اساس، بخشی از تهاجم سایبری، مصروف شناسایی آسیب پذیریهای حیاتی سرمایه های هدف تهاجم خواهد شد.

سناریو (۵): یورش (تهاجم) سایبری با هدف تخریب یا اختلال گسترده به عنوان هدف نهایی جنگ

سایبری

در این سناریو، هدف نهایی، باید توسط تهاجم سایبری محقق گردد و هیچ عامل فیزیکی (از جمله مردم کشور هدف یا نیروی نظامی کشور مهاجم سایبری) در تحقق این اهداف، نقشی نخواهد داشت. (درمورد کشورمان مصداق ندارد)

تهاجم های سایبری مبتنی بر این سناریو، قاعدتاً کلیه شرایط ایجاد هشدار سطح (۱) که در بخش قبل، به عنوان شرایط وقوع جنگ سایبری مطرح نمودیم را خواهند داشت.

شاخص های تهدید در حوزه دفاع سایبری

- تهدید کننده یک دولت یا گروه وابسته به دولت متخاصم باشد.
- تهدید علیه امنیت ملی کشور باشد
- تهدید علیه زیر ساخت های حیاتی و حساس کشور باشد
- حوزه تاثیر تهدید در مقیاس ملی و یا منطقه ای باشد
- پیامد های تهدید به تلفات و خسارت عمده اقتصادی بیانجامد
- تهدید بر علیه یک حوزه عمده و تاثیر گذار باشد
- پیش درآمد یک تهاجم نظامی باشد

کارکردهای اصلی پدافند سایبری

- مصون سازی و کاهش آسیب پذیری زیرساختهای سایبری
- افزایش پایداری و تولید قدرت در حوزه سایبری
- تداوم فعالیت های ضروری سایبری کشور
- ارتقاء پایداری ملی زیرساختهای سایبری کشور
- گسترش تولید داخلی و بومی سازی سامانه های مبتنی بر حوزه سایبر
- تسهیل مدیریت بحران در زیرساختهای سایبری کشور

❖ مصون سازی زیرساخت های حیاتی سایبری

❖ امن و پایدار سازی زیرساخت های حساس سایبری

❖ ایمن سازی و کاهش آسیب پذیری زیرساخت های مهم سایبری

ویژگی های پدافند سایبری کشور

قدرت بازدارندگی موثر در برابر تهدیدات سایبری دشمن مبتنی بر نظام پدافند سایبری:

عمیق	ابتکاری	انحصاری	هوشمندانه
شبکه ای	پیشگیرانه	بومی	لایه به لایه
گسترش یافته و سلسله مراتبی		چابک و منعطف	

دفاع لایه به لایه

❑ سیاست های دفاعی و اداره (دستورالعمل ها)

❑ دفاع فیزیکی (دوربین های مدار بسته مبتنی بر IP - روشهای شناسایی بیومتریک)

❑ دفاع پیرامونی و مرزبانی (UTM-Firewall-Honeypot)

❑ دفاع در شبکه (Router-Switch L2/L3-HSM)

متدولوژی پدافند سایبری

گام های اساسی جهت امن سازی زیرساخت های سایبری و پیاده سازی نظام پدافند سایبری:

۱- شناسایی دارایی ها، مراکز و شبکه های سایبری و متکی به سایر (سامانه گمرک)

۲- تعیین سطح اهمیت مراکز و شبکه های سایبری و متکی به سایر به سطوح حیاتی، حساس و مهم

۳- تعیین تهدیدات سایبری مراکز و شبکه های تعیین سطح شده

۴- شناسایی آسیب پذیری های سایبری مراکز و شبکه های تعیین سطح شده

۵- تعیین مخاطرات سایبری در صورت اعمال تهدیدات بر آسیب پذیری ها

۶- محاسبه ریسک و تعیین ریسک قابل قبول

۷- ارائه راهکارهای پدافندی به منظور کاهش آسیب پذیری ها و مقابله با تهدیدات سایبری

۸- ارائه راهکارهای مقابله با حملات سایبری (تشکیل تیم cert) تیم امداد و نجات رایانه ای است که از قبل آماده می‌کنیم که به محض ایجاد مشکل آن را برطرف می‌کند) و ...)

۹- ارائه طرح تداوم خدمات و فعالیت های ضروری در صورت بروز بحران سایبری

۱۰- پیاده سازی و اجرای راهکارهای ارائه شده

۱۱- نظارت، ارزیابی و کنترل اقدامات

۱۲- برگزاری رزمایش های سایبری

۱۳- رصد و پایش تهدیدات و آسیب پذیری ها و تعیین تهدیدات و آسیب پذیری های جدید

۱۴- تعیین پیامدهای تهدیدات و آسیب پذیری های جدید

۱۵- به روز رسانی راه کارهای پدافندی با توجه به تهدیدات و آسیب پذیری های جدید(چون تهدیدات تغییر می‌کند اقدامات متناسب با آن نیز تغییر میکند)

۱۶- برگزاری آموزش های ارتقاء توانمندی های سایبری

دستورات اجرایی حوزه پدافند سایبری

۱- سامانه ها و شبکه های فناوری اطلاعات و ارتباطات سطح بندی شود.

۲- دسترسی های فیزیکی و الکترونیکی به نقاط حساس سایت ها و شبکه ها و مراکز حیاتی، حساس و مهم کنترل شود

۳- برنامه مدیریت بحران دفاع سایبری تهیه و تدوین شود.

۴- برای مقابله با تهدیدات سایبری، مانورهای عملیاتی در بخش فناوری اطلاعات و ارتباطات طراحی و اجرا شود.

۵- سازه های ویژه برای مراکز داده، اتاق سرور و اتاق کنترل و نظارت در مراکز حیاتی و حساس تامین شود.

۶- بخشهای حیاتی، حساس و مهم متناسب با اهمیت آن در برابر تهدیدات الکترومغناطیسی حفاظت گردد.

۷- از تجهیزات امنیتی بومی حوزه سایبری استفاده شود.

۸- در خرید تجهیزات و خدمات فناوری اطلاعات خارجی بر وجود قابلیت بومی سازی آن تاکید شود.

۹- از رمز کننده های سخت افزاری و نرم افزاری بومی و ساخت داخل استفاده گردد.

۱۰- برنامه ارتقاء امنیت برای نرم افزارهای سیستمی پایه درحوزه کارگزار (Server) و درحوزه کارخواه (Client) تهیه و تدوین شود.

۱۱- امنیت سرویس های تحت وب، سرویس دهندگان شبکه و همچنین سرویس کارگزار نامه امن (e-mail) ارتقاء یابد.

۱۲- اتصال تمامی نقاط شبکه یا کاربر منفصل در لایه های حیاتی و حساس از اینترنت قطع کامل و در صورت ضرورت ارتباط با اینترنت، از نقاط جداگانه فاقد طبقه بندی استفاده گردد.

۱۳- از خطوط ارتباطی فیبر نوری استفاده حداکثری و از خطوط زمینی رادیویی استفاده حداقلی شود و ارتباطات ماهواره ای در شبکه های حیاتی و حساس حذف گردد.

۱۴- از ظرفیت میزبانی بانکهای اطلاعاتی در داخل کشور استفاده گردد.

۱۵- نسخه پشتیبان از محتوی و اطلاعات موجود در شبکه در بازه های زمانی برنامه ریزی شده تهیه شود.

۱۶- جهت نگهداری، ذخیره سازی، بازیابی و پشتیبانی اطلاعات موجود در شبکه، برنامه امن سازی تدوین شود.

۱۷- طراحی و اجرای آموزش امنیت و قابلیت های دفاعی در حوزه سایبری برای کاربران و مدیران دستگاه در برنامه پیش بینی گردد

روش تدریس، ارزشیابی

دکتر شهاب قهرمانی

قالَ امیرالمؤمنین (ع): الْعُقُولُ أئِمَّةُ الْأَفْكَارِ، وَ الْأَفْكَارُ أئِمَّةُ الْقُلُوبِ، وَالْقُلُوبُ أئِمَّةُ الْحَوَاسِّ وَالْحَوَاسُّ أئِمَّةُ الْأَعْضَاءِ.

امیرمؤمنان (ع) فرمود: درک ها و فهم ها، پیشوای اندیشه ها است، اندیشه ها، امام دل هاست، دل ها ائمه حواس است و حواس، پیشوای اعضا و اندام است.

انواع روش های تدریس متناسب با درس آمادگی دفاعی

روش بحث گروهی

روش بحث گروهی، گفتگویی است سنجیده و منظم درباره موضوعی خاص که مورد علاقه مشترک شرکت کنندگان در بحث است. این روش برای کلاس هایی بهتر اجرا می شود که جمعیتی بین ۶ تا ۲۰ نفر داشته باشند. روش بحث گروهی، روشی است که به شاگردان فرصت می دهد تا نظرها، عقاید و تجربیات خود را با دیگران در میان بگذارند و اندیشه های خود را با دلایل هستند بیان کنند. مفاهیم پایه درس آمادگی دفاعی به علت موقعیت استراتژیک ج.ا.ایران، اغلب در آموزش های غیر رسمی یا آموزش های عمومی جامعه در اختیار دانش آموزان قرار می گیرد و عملاً با آنها آشنا و مأنوس هستند. لذا در روش بحث گروهی اغلب دانش آموزان گنجینه ای از اطلاعات حوزه دفاع و امنیت بومی و ملی در ذهن دارند.

چه دروس و موضوع هایی را می توان با روش بحث گروهی تدریس کرد؟

- موضوعاتی که بتوان درباره آن نظرات مختلف و متفاوت ارائه داد، مانند اغلب موضوعات مطروحه در درس آمادگی دفاعی
- فراگیران درباره موضوع، اطلاعات لازم را داشته باشند یا بتوانند کسب کنند.
- موضوع مورد علاقه مشترک شرکت کنندگان در بحث باشد. مانند علاقمندی نوجوانان به مسائل نظامی (در این روش، شاگردان بیش از استفاده از کتاب یا معلم، خود مشتاق به یافتن نتایج، اصول و راه حل ها هستند و این در صورتی است که شاگردان به موضوع علاقه مند باشند).
- موضوعاتی چون ریاضیات، علوم طبیعی، مهندسی و ... برای بحث گروهی کارآیی ندارند اما علمی چون علوم اجتماعی، تاریخ، اقتصاد، فلسفه، علوم سیاسی، نظامی و دفاعی، روان شناسی و جامعه شناسی با این روش قابلیت تدریس دارند.
- درباره موضوعاتی که دانش آموزان کمتر به آن علاقه مند هستند معلم باید به نوعی در دانش آموزان ایجاد علاقه کند و در آنها حساسیت به وجود آورد مثلاً با طرح سوال، پخش یک فیلم و...
- معلم باید تا حد امکان منابع مفید را نیز به فراگیران معرفی کند و به هر یک از آنها یک منبع ارائه کند تا در بحث گروهی، دیدگاه های مختلف مطرح شود و این موضوع به توانایی علمی معلم برمی گردد. به عبارت دیگر، اجرای مطلوب روش بحث گروهی تا اندازه زیادی بستگی به شخصیت معلم و درجه خونگرمی او دارد. معلمی که از این روش استفاده می کند باید قدرت تصمیم گیری داشته باشد و طوری بحث را هدایت کند که موضوع به بیراهه کشیده نشود.

در چه موقعیتی و برای چه هدفی می توان از روش بحث گروهی استفاده کرد؟

- ایجاد علاقه و آگاهی مشترک در زمینه خاص مانند علاقه عمومی دانش آموزان به مسائل ملی، امنیتی و نظامی
- ایجاد و پرورش تفکر انتقادی (یعنی شاگرد بتواند براساس استدلال و شواهد به تجربه و تحلیل پردازد)
- ایجاد توانایی اظهار نظر در جمع (بیشتر دانش آموزان از این که در کلاس اظهار نظر کنند، می ترسند)
- تقویت توانایی انتقاد پذیری (به شرطی که انتقادگری به معنای عیب جویی و ایراد گرفتن نباشد)
- ایجاد و تقویت توانایی مدیریت و رهبری در گروه (در این روش یک نفر به عنوان مدیر گروه انتخاب می شود که وظیفه اش زمانبندی و هدایت بحث است)
- تقویت قدرت بیان و استدلال. (در این روش اکثر دانش آموزان فعال هستند، ساکت نمی نشینند)
- تقویت قدرت تجزیه و تحلیل و تصمیم گیری

- آشنایی با روش کسب اطلاعات و حل مسایل

- ایجاد رابطه مطلوب اجتماعی

مراحل اجرای روش بحث گروهی

مرحله اول: آمادگی و برنامه ریزی

- انتخاب موضوع:

موضوعات و عناوین روش بحث گروهی و ارتباط آنها با هدف، باید در قالب کلمات و جملات صریح و روشن بیان شود. مثلاً موضوع امنیت در روستا، امنیت در شهرستان، استان و کشور

- فراهم کردن زمینه های مشترک :

قبل از شروع بحث گروهی، لازم است سطح اطلاعات شاگردان درباره موضوع یکسان شود. مثلاً فوائد امنیت شرح داده شود و نسبی بودن آن به دانش آموزان تفهیم شود و بعد موضوع اختصاص داده شود.

- تعیین نحوه آرایش شبکه های ارتباطی :

ترتیب قرار گرفتن و نشستن فراگیران، در نوع ارتباط موثر است:

رهبر گروه شاگردان شخص مهمان ناظر یا ارزیاب

مرحله دوم: روش اجرای بحث گروهی

- وظایف معلم در روش بحث گروهی

الف: فراهم کردن امکانات

ب: شرکت در بحث :

معلم موظف است در شروع بحث، تحت عنوان مقدمه هدف و ضوابط بحث گروهی را شرح دهد و باید نقش خود را در جریان بحث تا حد یک شنونده کاهش دهد.

ج: کنترل و هدایت بحث

- وظایف شاگردان در جریان بحث گروهی

معلم باید نقش شاگردان را به دقت به آنان بیاموزد. شاگردان باید درباره موضوع از قبل، مطالعه کنند وسط حرف دیگران نپزند. با یکدیگر صحبت نکنند، کاملاً به صحبت های دیگران گوش کنند، انتظار نداشته باشند که نظر آنها حتماً پذیرفته شود .

الف) محاسن

۱- سهیم شدن در عقاید و تجربیات یکدیگر (دانش آموزان)

۲- تقویت حس همکاری و احساس دوستی

۳- ارزیابی افراد از خود

۴- تقویت اعتماد به نفس و پرورش روحیه نقادی

۵- تقویت قدرت مدیریت و رهبری فراگیران

۶- تقویت قوه استدلال و اندیشه و نظم بخشی به افکار

ب) محدودیت ها

۱- اجرای این روش برای کلاس های پرجمعیت کمی دشوار است .

۲- برای شاگردان دوره ابتدایی چندان مناسب نیست .

۳- روش اجرای آن مشکل است و به مهارت احتیاج دارد .

روش تدریس بارش مغزی

بارش مغزی "BRAIN STORMING" یکی از شناخته شده ترین شیوه های برگزاری جلسات هم فکری و مشاوره بوده و کاربرد جهانی دارد. این روش دارای مزایا و ویژگیهایی منحصر به فرد است. در واقع بسیاری از تکنیک های دیگر منشعب از این روش است. در اینجا ضمن معرفی کوتاهی از تاریخچه و تعریف بارش مغزی به بررسی قواعد این روش می پردازیم. آنگاه ترکیب اعضا و گروه مشخص می شود و پس آن روند برگزاری یک جلسه بارش مغزی ارایه می گردد. در نهایت مزایا و معایب این روش معرفی می شود تا دبیران و روسای جلسات بتوانند دامنه ی کاربرد آن را ارزیابی کرده و در جای خود از آن استفاده کنند.

این روش توسط الکس اسبورن در سال ۱۹۸۸ معرفی گردید. در آن زمان بنیاد فرهنگی اسبورن این روش را در چندین شرکت تحقیقاتی، بازرگانی، علمی و فنی برای حل مشکلات و مسایل مدیریت به کار گرفت. موفقیت این روش در کمک به حل مسایل آن چنان بود که ظرف مدت کوتاهی به عنوان روشی کارآمد شناخته شد.

قواعد بارش مغزی

ارزش پیشنهاد ایجاد شده در ذهن یک فرد عادی در گروه، ۲ برابر پیشنهاد ایجاد شده در حالت انفرادی است. در صورتی که قواعد و مقررات مشخصی برای جلسات بارش مغزی در نظر گرفته و رعایت گردد، این روش بسیار کارآمدتر خواهد شد. بارش مغزی بر دو اصل و چهار قاعده ی اساسی استوار است.

اصل اول: مبتنی بر تنوع نظرات است. تنوع نظرات، آن بخش از مغز را که به خلاقیت مربوط است فعال تر می کند تا بر تفکر قضاوتی THINKING JUDJMENTAL خود فایق آید. تفکر قضاوتی در واقع به معنی ارزیابی ها و نظرات تکمیلی نسبت به مطلب مطرح شده است. به این منظور بعد از آن که تمامی پیشنهادات جمع آوری گردید؛ بررسی و ارزیابی پیشنهادات صورت می گیرد.

اصل دوم: کمیت، فزاینده کیفیت است. یعنی هر چه تعداد پیشنهادات بیشتر شود، احتمال رسیدن به یک راه حل بهتر افزایش می یابد.

چهار قاعده اساسی بارش مغزی

۱- انتقاد ممنوع:

این مهم ترین قاعده است و لازم است تمام اعضا به آن توجه کرده و بررسی و ارزیابی پیشنهاد را به آخر جلسه موکول کنند. ضمن اینکه ملاحظه تبعیض آمیز پیشنهادات نیز ممنوع است. ۲- اظهار نظر آزاد و بی واسطه:

این قاعده برای جرأت بخشیدن به شرکت کنندگان برای ارایه پیشنهاداتی است که به ذهن آنها خطور می کند، به عبارت دیگر در یک جلسه بارش مغزی تمام اعضا باید جسارت و شهامت اظهار نظر را پیدا کرده باشند و بدون آنکه ترسی از ارزیابی و بعضاً انتقاد مستقیم داشته باشند؛ بتوانند پیشنهاد و نظر خود را بیان کنند. هر چه پیشنهادات جسورانه تر باشد نشان دهنده ی اجرای موفق تر جلسه است.

۳- تأکید بر کمیت:

هر چه تعداد نظرات بیشتر باشد، احتمال وجود پیشنهادات مفید و کارسازتر در بین آنها بیشتر می شود. موفقیت اجرای روش بارش مغزی با تعداد پیشنهادات مطرح شده در جلسه رابطه مستقیم دارد. در این روش این گونه عنوان می شود که هر چه تعداد پیشنهاد بیشتر باشد احتمال وجود طرح پیشنهاد کیفی بیشتر است.

۴- تلفیق و بهبود پیشنهادات:

اعضا می توانند علاوه بر ارایه پیشنهاد، نسبت به بهبود پیشنهاد خود اقدام کنند. روش بارش مغزی این امکان را به اعضا می دهد که پس از شنیدن پیشنهادات دیگران پیشنهاد اولیه بهبود داده شود. آنها همچنین می توانند پیشنهاد خود را با چند پیشنهاد دیگر تلفیق کرده و پیشنهاد بهتر و کامل تری را به دست آورند.

مزایا:

۱. با توجه به اصل هم افزایی باعث می شود خلاقیت گروهی مؤثرتر از خلاقیت فردی عمل کند.

۲. با این روش، در مدت زمان نسبتاً کوتاهی، شمار زیادی پیشنهاد حاصل می شود.

با نوشتن صورت مسئله بر روی تخته سیاه به طوریکه برای همه قابل خواندن باشد، جلسه بارش مغزی شروع

می شود.

معایب:

۳. ممکن است ایجاد شرایط جهت اظهار نظر آزاد و بی واسطه دشوار باشد.

۴. گروه معمولاً تحت فشار اکثریت قرار گرفته و موجب می شود فرد با نظر اکثریت موافقت کند، حتی اگر قویاً احساس کند که نظر اکثریت اشتباه است.

۵. اکثر اوقات تمایل گروه بر حصول یک توافق است، تا دستیابی به پیشنهادات متنوعی که به خوبی مورد بررسی قرار گرفته باشند، در واقع این حرکت در حال حاضر بخاطر ساختار جلسات، به صورت عادت درآمده است.

۶. هنگام بارش مغزی، اغلب افراد مواردی بدیهی یا ایده آل را پیشنهاد می کنند و این از تلاش آنها برای بحث بیشتر و در نتیجه رایحه پیشنهادات خلاق می کاهد.

۷. ماهیت تنوع گرای بارش مغزی، خود به خود مسبب افزایش پیشنهادات می شود ولی اصلاح و پالایش ساختاری پیشنهادات را در بر ندارند.

۸. اگر گروه از یک رییس جلسه خود برخوردار نباشد ممکن است برخی از افراد جلسه را، به طور کامل تحت الشعاع خود قرار دهند.

۹. اجرای موفقیت آمیز این روش مستلزم شناخت قبلی افراد از مسأله است.

۱۰. در این روش، بهبود مرحله به مرحله "تدریجی" پیشنهادات کمتر مشاهده می شود.

۱۱. گاهی اوقات این روش، به مسایل نسبتاً ساده و پیش پا افتاده محدود گشته و باعث می شود که روش ارایه شده برای حل مسایل کلی پیچیده و کارآیی کافی را نداشته باشد.

۱۲. برای بعضی افراد، پیروی از قواعد این روش، یا رایحه پیشنهادات متنوع مشکل است.

ارزشیابی توصیفی

اهداف ارزشیابی توصیفی :

ارزشیابی توصیفی نگاهی جدیدی به مقوله ارزشیابی تحصیلی دارد و اهداف اساسی این طرح به شرح زیر است:

- بهبود کیفیت فرایند یاددهی - یادگیری.
- فراهم نمودن زمینه مناسب برای حذف فرهنگ بیست گرایی .
- تأکید بر اهداف آموزش و پرورش، از طریق توجه به فرایند یادگیری به جای تأکید بر محتوای کتابها.
- فراهم نمودن زمینه مناسب برای حذف حاکمیت مطلق امتحانات پایانی در تعیین سرنوشت تحصیلی دانش آموزان

○ افزایش بهداشت روانی محیط یاددهی - یادگیری یا کاهش فشارهای روانی ناشی از نظام ارزشیابی موجود. (بنی اسدی، ۱۳۸۴: ۷)

اصول ارزشیابی توصیفی:

ارزشیابی توصیفی با عنایت به اصولی که ناشی از مبانی فلسفی و روان شناختی، اهداف طرح و آسیب شناسی وضع موجود است، شکل گرفته که عبارتند از:

- ❖ توجه همه جانبه به ابعاد مختلف شخصیت دانش آموزان: چند جانبه گرایی.
- ❖ توجه به فرایند رشد و پیشرفت دانش آموزان: فرایند گرایی و پویایی.
- ❖ توجه به بازخورد توصیفی سازنده: بازخورد گرایی، توصیف گرایی.
- ❖ توجه به روش های مختلف جمع آوری اطلاعات: کثرت گرایی.
- ❖ توجه به انتظارات واقعی از دانش آموزان : عملکرد گرایی.

ویژگی های ارزشیابی کیفی:

- ▶ وجود تنوع ابزار ارزشیابی (راهکار مناسبی برای کاهش افت تحصیلی)
- ▶ توانایی لازم برای یادگیری مادام العمر
- ▶ ارائه بازخورد به منظور پیشبرد یادگیری
- ▶ بهره گیری از یافته های جدید تدریس و ارزشیابی کیفی برای گسترش راهبردهای یاددهی - یادگیری
- ▶ توجه به اصل مشارکت و فعالیت های گروهی
- ▶ مقایسه دانش آموز با عملکرد قبلی خودش
- ▶ ایجاد فرصت برای رشد و خلاقیت
- ▶ کاهش اضطراب و رقابت در بین دانش آموزان
- ▶ تغییر در نحوه قضاوت درباره عملکرد دانش آموزان و ارتقاء تحصیلی دانش آموزان
- ▶ توجه به ارزشیابی مستمر و فرایند تعامل بیشتر اولیاء با مدرسه در زمینه امور تحصیلی دانش آموز

جنگ افزار شناسی

دکتر شهاب قهرمانی

از سیلو تا شهر!

سپاه چهارمین قدرت موشک های زیرزمینی جهان شد.

با توجه به توانایی های رونمایی شده در سال ۹۰، این شهرهای موشکی می توانند به سیلوهای موشکی زیرزمینی سپاه نیز متصل باشند و نیازمندی سیلوهای موشکی سپاه که عمدتاً در فاصله نزدیک تری از سطح زمین قرار دارند، از این شهرهای زیر زمینی تهیه شود.

از زمان ورود موشک های بالستیک به خدمت در زمان جنگ دوم جهانی تا به امروز، یکی از چالش های بزرگ برای دارندگان این موشک ها حفظ آن از حملات پیش دستانه و متقابل موشکی و هوایی دشمن است؛ چالشی که از همان ابتدا باعث به وجود آمدن خلاقیت ها و پیشرفت بسیار زیاد تکنولوژیک در حوزه های مختلف شده است.

اولین سایت ثابت پرتاب موشک بالستیک در کشور فرانسه و توسط آلمان نازی که این کشور را اشغال کرده بود، ساخته شد. آلمانی ها سایت La Coupole را در شمال فرانسه به منظور ساخت و پرتاب موشک های ۲-۷ به سمت انگلستان ساختند. البته در طراحی این سایت موشکی، آلمانی ها مرتکب اشتباه مرگباری شدند و آن هم این بود که سایت مورد نظر دارای سقف گنبدی شکل از جنس بتون بود که باعث می شد به راحتی توسط یگان های شناسایی متفقیین کشف شود .

گنبد بتونی تاسیسات La Coupole در فرانسهدر حمله بمب افکن های انگلیسی در سال ۱۹۴۴ میلادی شدیداً آسیب دیده و هیچ وقت به معنای واقعی عملیاتی نشد. آلمان ها بیشتر پرتاب های وی ۲ خود را از لانچرهای متحرک انجام دادند.

رقابت غول های موشکی جهان در زیر زمین

با آغاز جنگ سرد، دو ابرقدرت شرق و غرب به سرعت وارد یک رقابت موشکی شده و به طراحی و آزمایش موشک های گوناگون پرداختند. در ابتدا بسیاری از موشک های قاره پیمای آمریکا و شوروی سابق از روی پرتابگرهای ثابت شلیک و بعد از مدتی پرتابگرهای متحرک و زیردریایی های حامل موشک های بالستیک نیز وارد کار شدند.

اما با توجه به حجم بالای تهدید دو طرف علیه یک دیگر و نیاز به ذخیره حجم بالایی از موشک، در دهه ۱۹۶۰ میلادی دو طرف ساخت سیلوهای موشک زمین پرتاب را آغاز کردند. این سیلوها در آمریکا در اختیار نیروی هوایی این کشور در شوروی سابق و روسیه فعلی در اختیار واحدی موشکی استراتژیک قرار دارد.

البته آمریکا و شوروی سابق با درس گرفتن از اشتباه آلمان نازی، سیلوهای زیر زمینی خود را به خوبی استتار کرده و در جغرافیای وسیعی پخش کردند. عمده این سیلوها با عامل طبیعی مثل چمن، خاک و یا سنگ پوشیده شده و حتی در صورت نزدیک شدن فرد به آن ها هم تا زمان باز شدن درب برای شلیک، امکان تشخیص آنها به نوعی غیر ممکن است

ورود ایران به یک باشگاه بسیار خاص

در تمام این دوران سه کشور آمریکا، روسیه و چین به عنوان تنها دارندگان رسمی تاسیسات پرتاب موشک زیرزمینی شناخته می شدند که هر ۳ کشور نیز از قدرتهای برتر موشکی جهان هستند. تا اینکه در سال ۱۳۹۰ شمسی، این باشگاه بسیار کوچک عضو جدیدی پیدا کرد. در تیرماه سال ۱۳۹۰ و در جریان رزمایش موشکی پیامبر اعظم ۶، نیروی هوافضای سپاه پاسداران از سیلوهای پرتاب موشک های بالستیک ایرانی رونمایی کرد .

شهر موشکی سپاه که در عمق ۵۰۰ متری تاسیس شده و برای اولین بار تصاویری از آن در رسانه ملی پخش شد، شامل تونل ها و بخش های متعدد و وسیعی بود که تعداد بسیار زیادی از پرتابگرهای موشکی در آن مستقر بوده و در شرایط آماده برای شلیک، به سر می بردند.

آنچه که مشخص است نصب موشک های بالستیک سپاه بر روی پرتابگرهای متحرک، بقاء پذیری این موشک ها را شدیداً افزایش داد و حال با حضور این لانچرهای آماده به شلیک در عمق ۵۰۰ متری، کشف و انهدام آن ها به کاری ناممکن بدل شده است. جمهوری اسلامی ایران با نمایش این اقدام مهم، نشان داد که در بخش تاسیسات موشک های بالستیک زمین پرتاب، کاملاً در حد و اندازه های یک ابرقدرت جهانی ظاهر شده است .

موشک "عماد" پایگاه های آمریکا در تیررس موشک "عماد"

در حالی اخیراً موشک دوربرد "عماد" مورد آزمایش قرار گرفت که روی لانچر رفتن این موشک به تمامی ادعاهای اخیر برخی داخلی ها و آمریکایی ها و رسانه های وابسته به آن ها پاسخ داد.

پاسخ این موضوع همان جمله ای است که رئیس جمهور به آن اشاره کرد که "ایران برای توانمندی دفاعی خود از هیچ کس اجازه نمی گیرد" و آزمایش این موشک سند معتبری درباره این سخن بود. وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح با ساخت و آزمایش موشک جدید ایرانی نشان داد که اراده جدی برای گسترش توان دفاعی و نظامی کشور دارد و از این کوشش به هیچ عنوان دست بردار نیست.

جدا از نکات فوق باید دانست که این موشک اولین موشک ایرانی با قابلیت هدایت و کنترل است که متخصصین وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح با توان کاملاً بومی ساخته‌اند و این موشک پارامتری از اقتدار نظامی جمهوری اسلامی ایران است .

به عبارت بهتر از زمان روانه سازی (Launching) تا اصابت به هدف (Target) هدایت و کنترل می‌شود؛ این یعنی هر هدفی در خلیج فارس (از جمله پایگاه "شیخ عیسی"، "شیخ السالم"، "الخلید الصابر"، "شاهزاده سلطان"، "العید"، "اینجرلیک"، "پرینچلیک" و... در تیررس این موشک قدرتمند قرار دارد.

سخنان وزیر دفاع درباره موشک عماد

سردار سرتیپ پاسدار "حسین دهقان" وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح با اشاره به راهبرد وزارت دفاع در توسعه و تکمیل توان موشکی نیروهای مسلح و افزایش قدرت بازدارندگی موثر جمهوری اسلامی ایران گفت: این موشک که تمامی مراحل طراحی و ساخت آن توسط دانشمندان و متخصصان سازمان صنایع هوافضای وزارت دفاع صورت پذیرفته است، نخستین موشک دوربرد جمهوری اسلامی ایران با قابلیت هدایت و کنترل تا لحظه اصابت به هدف می‌باشد؛ که قادر است اهداف مورد نظر را با دقت بالا مورد اصابت قرار داده بطور کامل منهدم کند

وزیر دفاع با بیان اینکه طراحی، ساخت و آزمایش موفقیت آمیز موشک عماد یک جهش فناورانه و عملیاتی در این حوزه راهبردی به شمار می‌رود تاکید کرد: ما برای افزایش قدرت دفاعی و توان موشکی خود از هیچکس اجازه نمی‌گیریم و برنامه‌های دفاعی خود را بویژه در حوزه موشکی با قاطعیت دنبال می‌کنیم که موشک "عماد" یکی از مصادیق برجسته آن محسوب می‌شود.

وی تصریح کرد: با تحویل انبوه موشک "عماد" به یگان‌های موشکی نیروهای مسلح در آینده نزدیک قدرت و توان تاکتیکی و عملیاتی آنان به نحو بسیار چشمگیری افزایش خواهد یافت.

مشخصات موشک عماد

هیچ کس اطلاعی برای برد، قدرت تخریب، وزن کل و یا وزن سرچنگی ندارد و موضوعی که مشخص بوده این که ایران دستاوردهای دفاعی خود را هر زمان که صلاح بداند، گسترش خواهد داد و شلیک این موشک پیامی برای آمریکایی‌ها داشت که ما علیرغم آن که صلح‌طلب و اهل تعامل هستیم، در عین حال از دستاوردهای دفاعی خود با جدیت دفاع می‌کنیم.

شاهد ۲۱۶ ستاره جدید سپاه پاسداران(ذ)

امروزه بالگردها به عنوان یکی از بهترین ابزار در میداین نبرد شناخته شده و در نقش‌های گوناگونی مثل شناسایی، عملیات ضد زره، ضد زیردریایی، جستجو و نجات و بسیاری نقش‌های دیگر در میداین نبرد حضور

دارند. این پرنده ها در کشور ما در دوره پیش از پیروزی انقلاب اسلامی به کشور وارد شده و امور بالگردی در دوران دفاع مقدس به عهده یگان های بالگردی ارتش بود.

بالگرد ۲۱۶، بالگرد تهاجمی نیمه سنگین با وزن خالی ۵ تن است که از دو دستگاه موتور با قدرت ۴ هزار اسب بخار بهره می برد. سیستم انتقال قدرت در این بالگرد نیز از نوع "گیربکس دو مرحله ای سیاره ای" است. این بالگرد توان انجام ماموریت‌هایی مثل شناسایی مسلح، حفاظت از بالگردهای نفربر و توان انجام ماموریت در شب روز و شرایط سخت نوابری را نیز دارد. طول این بالگرد ۱۸/۷۲ متر، عرض آن یک متر و ارتفاع آن نیز ۲/۴ متر است. مداومت پروازی این بالگرد نیز در حدود ۲.۵ ساعت است که با دو نفر خدمه به فعالیت می پردازد.

این بالگرد از ۴ پره کامپوزیتی استفاده کرده و بنده آن نیز از جنس ترکیبی آلومنیوم و کامپوزیت است. سرعت بیشینه این بالگرد ۲۷۰ کیلومتر بر ساعت، حداکثر برد آن ۵۵۰ کیلومتر و بیشترین ارتفاع پروازی آن ۶۲۰۰ متر از سطح زمین است. نرخ صعود این بالگرد نیز در حدود ۶/۳ متر در ثانیه است.

شاهد ۲۱۶ همچنین توانایی پرواز در شب با استفاده از سیستم های دید در شب را داشته و به سیستم های جنگ الکترونیک و مقابله با موشک های فرسرخ نیز مجهز شده است در بحث تسلیحات نیز این بالگرد جدید سپاه، به یک قبضه توپ ۲۰ میلی متری، راکت های ۷۰ میلی متری و همچنین موشک های سدید ۳۶۱ با توان "شلیک کن - فراموش کن" مجهز است.

انواع نقشه های دیجیتالی و سامانه های مکان یابی جهانی از دیگر امکانات موجود در این بالگرد به شمار می آید که بر اساس اطلاعات منتشره، سامانه های ارتباطی این بالگرد در کانال امواج وی اچ اف، یو اچ اف و اچ اف فعالیت می کند.

ارتش سوریه و جنگ تونل ها

از زمان آغاز جنگ های خیابانی در سوریه، انواع و اقسام ترفندها و تکنیک های جنگی توسط طرفین درگیر استفاده شده است. تکنیک هایی نظیر بشکه های انفجاری، تله های انفجاری در میان کاروان های تروریست ها و غیره. اما یکی از مهم ترین تکنیک هایی که تروریست ها در سوریه استفاده می کنند ایجاد تونل های چند متری و طولانی است. ترفندی که بارها توسط نیروهای ارتش سوریه ناکام مانده است. برای مثال مدتی پیش در منطقه ریف دمشق، ارتش سوریه صدها تونل را کشف کرد که تروریست ها حفر کرده بودند. این تونل ها گاهی به طول بیش از ۲۰۰ متر در زیر مناطق جنگی احداث شده و مجهز به هواکش و روشنایی و دستگاه های ارتباطی مدرن و اتاق های عملیات نظامی و دوربین های نظارتی است.

یک کارشناس نظامی سوریه گفت: این تجربه اکنون از طریق برخی تجهیزات از جمله تجهیزات حفاری کوچک به سوریه منطقه شده است و در حفاری ها هم چنین از افرادی استفاده می شود که ربوده شده اند.

به گفته یک فرمانده سوری، ارتفاع تونل ۲ متر و قطر آن سه متر بود. حتی تروریست‌ها با استفاده از سیستم برق و فاضلاب شهر آنجا را روشن کرده بودند. این تونل با ستون‌های آهنی تقویت شده بود.

یک شهروند دمشق درباره استفاده تروریست‌ها از تاکتیک حفر تونل به عنوان جنگ موش‌های کور در برابر زنبورهای سرخ یاد می‌کند. تروریست‌ها مثل موش‌های کور زمین را حفر می‌کنند تا تونل ایجاد کنند و از این طریق سلاح‌های خود را منتقل کنند، و سربازان خود را حرکت دهند تا از دید جنگنده‌ها و هلیکوپترهای ارتش که مانند زنبورهای سرخ بالای سر آن‌ها می‌چرخند پنهان شوند.

تجهیز ارتش سوریه به تونل‌یاب

در حالی که افراد مسلح موفق به حفر تونل‌های متعدد و عمیق به طور صدها متر می‌شوند؛ ارتش سوریه نیز با شناسایی این تونل‌ها، آن‌ها را منهدم می‌کند.

یک منبع آگاه سوری به روزنامه القدس العربی گفت: زیر خاک سوریه شیوه دیگری از جنگ در جریان است که باید از آن تعبیر جنگی کاملاً اطلاعاتی کرد، اطلاعات ارتش و دستگاه‌های وابسته به آن ۲۴ ساعت شبانه روز برای شناسایی مناطقی که افراد مسلح تونل‌های خود را حفر می‌کنند، تلاش می‌کنند.

وی افزود: ارتش سوریه به تازگی دستگاه‌های حسگری را دریافت کرده است که هرگونه تحرک در زیر خاک را رصد می‌کند اما تعداد آنها برای پوشش دادن همه مناطق احتمالی نیست.

بمب فسفری چیست؟

فسفر سفید ماده ای است هواسوز که وقتی در معرض هوا قرار می‌گیرد شروع به سوختن می‌کند و دود سفیدی هم دارد. این ماده با آب خاموش نمی‌شود و هم چنان در آب می‌سوزد!

اگر روی اعضای بدن کسی بیفتد تا عمق بدن وی را می‌سوزاند و خاموش نمی‌شود و حتی استخوان هم می‌سوزاند! هم چنین بمب فسفری جزء رده تسلیحات کشتار جمعی قرار می‌گیرد.

ضمن این که دود تقریباً سمی ای هم دارد و ایجاد مشکلات حاد تنفسی در حد خفگی یا سوختن ریه‌ها میکند.

تقریباً این ماده هم مشابه ناپالم است. اگر مواد فسفری روی سر یا سینه‌های قربانی فرو ریزد ممکن است در زمان کوتاهی (کمتر از ۲ ثانیه) جان خود را از دست بدهد اما اگر روی پاها یا دست‌ها ریخته شود آن قدر می‌سوزاند که خون فرد به جوش آمده و داغ می‌شود و هنگام برگشتن به قلب اول تمامی اندام‌های نزدیک به خودش رو می‌سوزاند تا به قلب برسد.

فسفر در طبیعت به حالت آزاد پیدا نمی شود . مهم ترین سنگ معدنی که از آن فسفر استخراج می شود فسفات کلسیم هست که به همراه سیلیس و زغال کک در کوره الکتریکی حرارت می دهند .

فسفر سفید (P₄)، فسفر سیاه، و فسفر قرمز که همان فسفر سفید هست که حرارت داده می شود. خطرناک ترین فسفر سفید است .

فسفر سفید بسیار فعال می باشد، یعنی انرژی فعال سازی آن خیلی پایین است و به همین دلیل در هوا خود به خود آتش می گیرد. بنابراین فسفر سفید را در زیر آب نگهداری می کنند تا از تماس با هوا مصون بماند.

فسفر سفید در آب حل نمی شود، چون مولکول آن غیر قطبی است. ولی در حلال های غیر قطبی نظیر نفت و دی سولفید کربن حل می شود. فسفر سفید خاصیت سمی دارد. همان طور که گفته شد این ماده در برابر اکسیژن بسیار سریع واکنش می دهد .

این ماده تنها در صورتی خاموش می شود که یا اکسیژن به آن نرسد یا ماده اش تمام شود. هیچ راه دیگری برای خاموش کردن آن نیست. اگر روی آن آب ریخته شود؛ مواد حاصل از سوختن فسفر تبدیل به اسید فسفریک خواهد شد که بسیار خطرناک است.

پژوهشگاه بین المللی زلزله شناسی و مهندسی زلزله

آمادگی در برابر زلزله

علی احسان سیف کارشناس گروه آموزش های همگانی

ضرورت و اهمیت کسب آمادگی در برابر زلزله(ذ)

هر ساله وقوع سوانح طبیعی در کشورهای دنیا موجب زیانهای اقتصادی و تفاوت انسانی بسیار زیادی می شود. در جوامع مختلف میزان این خسارات و تلفات بستگی به میزان توسعه یافتگی و تراکم جمعیت . ایمنی ساختمان های روستاها و شهرها در برابر زلزله و آگاهی و آمادگی افراد و جامعه جهت رعایت نکات ایمنی دارد . یکی از مهمترین سوانح طبیعی زلزله است که در حال حاضر پیش بینی زمان و مکان دقیق وقوع آن امکان پذیر نیست و سعی و کوشش دانشمندان برای انجام آن هنوز در مرحله تحقیق می باشد. به همین دلیل وقوع ناگهانی زلزله در بیشتر اوقات جوامع بشری را به ویژه جوامعی که نسبت به احتمال وقوع آن بی توجه بوده و اصول ایمنی در برابر زلزله را رعایت نکرده اند) غافلگیر می کند و نتایج نامطلوبی به جای می گذارد. کشور ما ایران که روی کمر بند لرزه ای فعال آلپ - هیمالیا قرار گرفته است از مناطق لرزه خیز دنیا محسوب می شود و هر چند گاه یکبار زلزله ای مخرب در بخشهای مختلف آن روی می دهد. تجربه بین المللی نشان می دهد که علاوه بر رعایت اصول صحیح شهرسازی در مناطق زلزله خیز می توان با یادگیری و رعایت نکات ایمنی، آسیب های ناشی از وقوع زلزله را تا حد زیادی کاهش داد.

جدول مهم ترین زلزله های پنجاه سال اخیر کشور

مکان	تاریخ	بزرگی در مقیاس ریشتر	تلفات انسانی
بویین زهرا (قزوین)	شهریور ۱۳۴۱	۳/۷	حدود ۱۲۲۳۰ نفر
طبس (خراسان)	شهریور ۱۳۵۷	۷/۷	حدود ۱۹۶۰۰ نفر
روبار - منجیل	خرداد ۱۳۶۹	۷/۷	حدود ۲۵۰۰۰ نفر
گلستان (اردبیل)	اسفند ۱۳۷۵	۵/۵	حدود ۸۰۰ نفر
اردکول (قائن و بیرجند)	اردیبهشت ۱۳۷۶	۵/۷	حدود ۱۵۶ نفر
آوج	تیر ۱۳۸۱	۳/۶	حدود ۲۸۰ نفر
بم	دی ۱۳۸۲	۵/۶	حدود ۲۵۰۰۰ نفر
فیروز آباد کجور	خرداد ۱۳۸۳	۳/۶	
داهویه زرنند	اسفند ۱۳۸۳	۵/۶	حدود ۶۵۴ نفر
بروجرد	فروردین ۱۳۸۵	۱/۶	حدود ۷۰ نفر
اهر - ورزقان	مرداد ۱۳۹۱	۲/۶ - ۴/۶	حدود ۳۰۰ نفر

بحران (Disaster)

- اختلال جدی در یک جامعه به واسطه آسیب بخش عمده ای از انسانها و دارایی ها، بطوریکه پاسخگویی به اثرات آن از توان جامعه آسیب دیده بیشتر است

بحران = نیازها > منابع موجود

مشکلات رخداد زلزله در شهرها

تحت تاثیر قرارگیری تعداد زیادی از مردم

تبعات اجتماعی و اقتصادی غیرقابل جبران

تامین نیازها در شرایط بحران فراتر از ظرفیتهای موجود

امکان وقوع همزمان مخاطرات دیگر همراه با زلزله با مکانیسم های متفاوت (نظیر آتش سوزی)

دخیل بودن سازمانها و افراد مختلف در امور مرتبط با بحرانها و نیاز به مدیریت استاندارد و

یکپارچه

تعریف تاب آوری

توانایی جوامع برای تحمل و ایستادگی در برابر خطرات بوجود آمده از تنشها و فشارها، طوریکه بتوانند تهدیدات را پذیرفته و با آنها رویارویی نمایند و سریعاً به حالت قبل برگشت نمایند.

مشخصات جوامع تاب آور

- آماده تحمل شوکهای ناشی از مخاطرات طبیعی مختلف
- مستحذات و ساختارهای اصلی و حیاتی در برابر خطرات احتمالی محافظت شده هستند.
- قادر به پاسخگویی موثر به اثرات مخاطرات، رفع نیازها و برگشت به وضعیت قبل از وقوع سانحه در کوتاه ترین زمان
- استفاده از تغییرات و اثرات ناشی از سانحه به منظور رسیدن به شرایط بهتر

ارتقای آمادگی و تاب آوری مردم و نقش آن در کاهش ریسک و مدیریت بحران

ردیف	زمان زیر آوار ماندن	در صد زنده ماندن
۱	۳۰ دقیقه	۳/۹۹
۲	کمتر از یک روز	۸۱
۳	تا دو روز	۷/۵۳
۴	تا سه روز	۷/۳۶
۵	تا چهار روز	۱۹
۶	تا پنج روز	۴/۷

روشهای ارتقای آمادگی مردم برای مواجهه با رویداد زلزله

- آموزش و توانمند سازی
- توسعه امکانات در سطح محلی با استفاده از ظرفیت مدارس ایمن و مراکز امن دیگر
- ایجاد گروههای مدیریت بحران محلی با مشارکت ساکنین محل

اقدامات مردم قبل از زلزله و نتایج آن بعد از وقوع بحران

نتایج	اقدامات
امکان گریز از مناطق خطرناک و دسترسی سریعتر و آسانتر به مراکز امن	* شناسایی نقاط خطرناک و امن در محله
حفظ جان و زندگی خود و افراد خانواده	* شرکت در دوره‌های آموزشی امداد و نجات و کمک‌های اولیه
جلوگیری از آتش‌سوزی و ممانعت از گسترش آن	* تهیه لوازم و یادگیری روش‌های مقابله با آتش‌سوزی
جلوگیری از صدمات انسانی	* شناسایی نقاط مناسب در منزل
جلوگیری از فرو ریختن ساختمان و خسارات شدید	* توجه به ایمنی محل سکونت در برابر زلزله
کاهش اثرات اقتصادی زلزله	* بیمه کردن منزل در برابر زلزله و آتش‌سوزی
تأمین امکان زندگی در روزهای اولیه	* تأمین ضروریات اولیه در منزل نظیر آب آشامیدنی، غذا، و ...

ویژگی‌های مدرسه ایمن

۱. دارای سازه و ساختمان مقاوم و ایمن

۲. مقاوم بودن اجزاء غیر سازه ای

۳. دارای ساختار و تشکیلات مدیریت بحران و یا شورای ایمنی

۴. آگاهی و آمادگی کادر مدرسه و دانش آموزان

نمودار

شورای ایمنی در برابر زلزله

رئیس شورا (مدیر مدرسه)

گروه جستجو	گروه نجات و امداد	گروه آتش نشان	گروه انتظامات
سرپرست گروه	سرپرست گروه	سرپرست گروه	سرپرست گروه
اعضاء گروه	اعضاء گروه	اعضاء گروه	اعضاء گروه

نکاتی در مورد تشکیل شورای ایمن

در شورای ایمنی مدرسه باید معلمان، انجمن اولیاء و مربیان و مردم محله نیز حضور داشته باشند از دانش آموزان بیشتر در گروه تدارکات و پشتیبانی استفاده شود برقراری ارتباط شورای ایمنی مدرسه با محله (شورایاری، آتش نشانی و ...) تشکیل گروه انتظامات از بین کادر اداری، آموزشی، اولیاء و همسایگان معتمد

کیف ایمنی

شامل : غذای فاسد نشدنی با آب و کالری زیاد، آب، فهرست تلفن مراکز اورژانس خارج از منطقه شما، چاقوی چند کاره، چراغ قوه با باتری اضافی، دستمالهای مرطوب، آچار برای بستن فلکه گاز و آب، نایلونهای ضخیمی برای جمع آوری زباله، رادیوی قابل حمل با باتری های اضافی و چادر به تعداد کافی

کیف ایمنی شخصی

شامل: داروهای ضروری برای امداد، جعبه کمکهای اولیه و دستورالعمل آن، دستکشهای کار (غیر لاستیکی)، ماسک گرد و غبار، سوت، کفشهای محکم و نقشه محله و مدرسه

دیوار خارجی و دیوار داخلی

دیوار خارجی به دیواری گفته می شود که به فضای بیرونی مانند خیابان، پیاده رو و یا حیاط متصل می شود و در زمان زلزله عملکرد مناسبی از خود نشان نمی دهند.

دیوار داخلی به دیواری گفته می شود که به فضای بیرونی مانند خیابان، حیاط، پیاده رو و ... دسترسی ندارد و پشت آن اتاق، آشپزخانه و یا ... باشد و در زمان زلزله مناسب تر از دیوارهای خارجی عمل می کنند.

دو نکته مهم در هنگام وقوع زلزله:

۱- اول خود امدادی، بعد دیگر امدادی

۲- هجوم نبردن و فرار نکردن در زمان زلزله (خروج نه فرار)

هنگام وقوع زلزله چکار کنیم؟

✓ آرامش خود را حفظ کنید.

✓ چنانچه در ساختمان یک یا دو طبقه و به در خروجی نزدیک هستید فوراً از ساختمان خارج شوید و به فضای باز بروید.

✓ در داخل ساختمان از پنجره ها و اشیاء قابل سقوط و خطر آفرین فاصله بگیرید.

بعد از وقوع زلزله

➤ با حفظ خونسردی و آرامش به دانش آموزان خود کمک کنید تا از کلاس درس و ساختمان مدرسه خارج شوند؛

➤ دانش آموزان را هدایت کنید تا در محل مناسب دور از ساختمان مدرسه و دیگر اشیاء قابل سقوط بنشینند؛

➤ پس از تجمع دانش آموزان در محل مناسب دانش آموزان را سرشماری و فهرست افراد غایب را به مسئولین مدرسه گزارش کنید؛

➤ در صورت داشتن توانایی و مهارت لازم عملیات امداد و گمگهای اولیه را برای دانش آموزان انجام دهید؛

➤ از تلفن حتی الامکان استفاده نکنید؛

➤ شیر اصلی گاز، فلکه آب و کنتور برق را قطع کنید.

مانور چیست؟

مانور تمرین آموخته های نظری در موقعیت های فرضی برای کسب تجربه و افزایش مهارت های لازم است

اهداف مانور زلزله

افزایش سطح آگاهی دانش آموزان در مورد زلزله و علوم مرتبط؛

ایجاد و بسط فرهنگ ایمنی در سطح مدارس کشور و در نهایت جامعه؛

ایجاد آمادگی برای انجام واکنش های صحیح و سریع در برابر زلزله؛

برانگیختن حس کنجکاوی دانش آموزان نسبت به پدیده‌های طبیعی؛

کاهش تلفات و خسارات ناشی از زلزله؛

ایجاد زمینه‌هایی برای حساس کردن برنامه ریزان کشور؛

وجود آوردن شرایطی برای به روز کردن اطلاعات مردم در مورد زلزله و ایمنی.

ویژگی های مانور:

بالا بردن میزان مهارت و عکس العمل مناسب؛

افزایش سرعت عمل؛

ماندگار بودن آموزش‌ها؛

کاربردی کردن آموخته‌ها.

نحوه اجرای مانور

مانور با به صدا در آمدن زنگ ایمنی در برابر زلزله از رادیو سراسری و رادیو های مراکز استان ها شروع

می شود؛

دانش آموزان در دو مرحله مانور را انجام می‌دهند: پناهگیری و خروج

ضعف ها و مشکلات اجرایی و آموزشی

۱. عدم توجه کادر آموزشی مدرسه به تمامی نکات آموزشی موجود در دستورالعمل؛

۲. ارائه آموزش های متفاوت و غیر علمی توسط برخی سازمان ها؛

۳. برخی معلمان کاملا بی تفاوت نسبت به اجرای مانور.